

СПРАВОЗДАНОЄ

ДИРЕКЦІЇ

ц. к. П. гімназії в Перемишли

за рік шкільний

— 1895/6. —

— Накладом фонду краєвого. —

В ПЕРЕМИШЛИ.

З друкарні С. Ф. Пьонткевича, віднамець Н. Джулинський.

1896.

З М І С Т:

I. Урядова часть — Директора.

ЧАСТЬ УРЯДОВА.

І. ЗБІР УЧИТЕЛІВ

з кінцем року шкільного 1896.

Число п.	Імя і прізвище, службове становище учителя	Учив предметів в класах :	годин на тиждень
1	Григорій Цеглиньский, директор.	пропед. фільоз. в кл. VII і VIII, яз. лат. в кл. I.	12
2	Андрей Чичкевич, професор.	в II. півроці задля слабости на урльоні.	—
3	Дмитро Левкевич, профес., завідагель рускої бібліотеки для учеників.	яз. руского в кл. III--VIII.	18
4	Дмитро Чеховский, професор, господ. кл. VIII, завідагель учительської бібліотеки.	яз. лат. в кл. V і VIII, грецкого в V.	16
5	Алексей Наконечний, професор, завідагель фізикального іабінету.	мат. в кл. V—VIII, фізики вь кл. IV, VII і VIII.	21
6	Северин Зарицкий, професор, господар кл. VI, завід. приборів наукових до геогр. і історії.	яз. нім. в кл. I, істор. і геогр. в кл. IV, VI—VIII.	20
7	Іван Малиновский, професор, господар кл. V, завід. німецької бібліотеки для учеників.	яз. німецк. в кл. IV—VIII.	20
8	Омелян Кордасевич, професор, господ. кл. III, завідагель природничого іабінету.	мат. в кл. I—IV, істор. природ. в кл. I, II, III, V, і VI.	22

Число п.	Імя і прізвище, службове становище учителя.	Учив предметів в класі:	Годин на тиждень
9	О. Іван Савчин, професор.	релігії в кл. приготов. і I—VIII.	18
10	Алексей Ярема, професор, господ. кл. IV.	яз. лат. в кл. IV і VI, грецького в VI.	17
11	Володимир Кміцикевич, учитель, господ. кл. II.	яз. лат. в кл. II, грецького в кл. III і VIII.	18
12	Іван Прийма, учитель, господ. кл. VII.	яз. лат. в кл. VII, грец. в IV і VI, німецького в III, мат. в приготов. кл.	20
13	Казим. Іван Ціммерманн, учитель, завід. поль. біб. для учеників.	яз. польського в кл. приго- тов., і I—VIII.	19
14	Др. Григорій Величко, іспит. заст. учителя, госп. кл. I.	яз. руського в кл. I, теол. і історії в кл. I—III, V, калігр. в кл. приготов.	19
15	Іван Франчук, заст. учителя, господар кл. приготовляючої.	яз. лат. в кл. III, яз. руск. в кл. II., нім. в кл. приго- тов. і II.	20
16	О. Омелян Кормош, катихит школи народної	яз. руського в кл. приготов.	7

Учителі предметів надобовязкових:

Число п.	Імя і прізвище, службове становище учителя.	Учив предметів:	Годин на тиждень
1	Дмитро Чеховский, я. в.	каліграфії в кл. I і II.	2
2	Северин Зарицкий, я. в.	істор. рідного краю в кл. IV і VII.	3
3	Володислав Боярский, професор I. гімназії	стенографії в 2 відділах.	2
4	Др. Григорій Величко, я. в.	історії рідного краю в кл. III.	1
5	О. Омелян Кормош, я. в.	співу в 4 відділах.	4
6	Антін Жураковский, управитель школи народ.	рисунків в 2 відділах.	4
7	Симеон Кочиркевич, учитель школи народної.	гімнастики в 3 відділах.	6

Ц. Зміни в зборі учителів

і що важніші постанови ц. к. шкільних властей в р. ш. 1896.

1. *Єго Цісарске і Королівске Апостольске Величество* зволило Найвисшою постановою з дня 12. мая 1895 призволило вселаскавійше на відокремленє дотеперішних клас рівнорядних з язиком викладовим руским при ц. к. гімназії в Перемишли і на утворенє з них з початком р. ш. 1895/6 самотійної гімназії з руским язиком викладовим. (Рескр. Високого ц. к. Міністерства Віроісповіди і Просьвіти з д. 15. червня 1895 ч. 11.483; рескр. Високої Президії ц. к. Ради ш. к. з д. 6. липня 1895 ч. 300.)

2. *Єго Цісарске і Королівске Апостольске Величество* зволило Найвисшою постановою з дня 14. серпня 1895 заіменувати вселаскавійше дотеперішного пров. управителя руских клас рівнорядних, п. Григорія Цеглиньского, директором тої гімназії. Рескр. В. ц. к. Мініст. В. і П. з д. 19. серпня 1895 ч. 19.992; рескр. В. През. ц. к. Ради ш. к. з д. 30. серпня 1895 ч. 443.)

3. Високе ц. к. Міністерство Віроісповіди і Просьвіти приділило рескр. з д. 15. червня 1895 ч. 11.483 до служби в сій гімназії дотеперішних професорів, взглядно учителів в класах рівнорядних: пп. Дмитра Левкевича, Дмитра Чеховского, Івана Малиновского, Севериана Зарицкого, Алексея Наконечного, Алексея Ярему, Андрея Чичкевича, Омеляна Кордасевича і Володимира Кміцикевича. (Рескр. В. През. ц. к. Ради ш. к. з д. 6. липня 1895 ч. 300.)

4. Є. Е. П. Управитель Мініст. В. і П. іменував рескр. з дня 22. червня 1895 ч. 12.619 учителя приватної гімназії в Бунковичех, п. Івана Прийму дійстним учителем в ц. к. гімназії з руским язиком викладовим в Перемишли. (Рескр. В. През. ц. к. Ради ш. к. з д. 26. липня 1895 ч. 334.)

5. Є. Е. П. Управитель Мініст. В. і П. іменував рескр. з д. 30. липня 1895 ч. 17.440 заст. учителя в ц. к. реальній школі у Львові, п. Казимира Ціммерманна дійстним учителем в ц. к. рускій гімназії в Перемишли. (Рескр. В. Ради ш. к. з д. 13. серпня 1895 ч. 19.452.)

6. В. Рада ш. к. перенесла рескр. з д. 26. серпня 1895. ч. 17.061 ісп. заст. учителя Дра Григорія Величку з ц. к.

гімназії в Дрогобичи в тім самім службовім характері до сеї гімназії в Перемишли.

7. В. ц. к. Мініст. В. і П. призначило рескр. з дня 15. червня 1895 ч. 7141 на прибори и средства наукові сеї гімназії так на р. шк. 1895. як і 1896. по 2000 зл. а. в. (Рескр. В. Ради шк. з д. 6. липня 1895 ч. 15.011.)

8. В. Рада шк. постановила рескр. з д. 28. серпня 1895 ч. 21.721 урядові назви для обох гімназій в Перемишли, а то для гімназії з польським язиком викладовим „ц. к. гімназия перша“, для гімназії з руским язиком викладовим „ц. к. гімназия друга.“

9. В. Презід. Ради шк. признала рескр. з д. 17. вересня 1895 ч. 472 директорови гімназії, Г. Цеглиньському третій п'ятилітній додаток.

10. В. Рада шк. поручила рескр. з д. 18. вересня 1895 ч. 23.857 науку історії родинного краю, яко предмета надобовязкового проф. Северинові Зарицькому в висшій, Дру Г. Величкови в низшій гімназії.

11. В. Рада шк. поручила рескр. з д. 18. вересня 1895 ч. 23.858 науку гімнастики яко предмета надобовязкового учителеви народному в Перемишли С. Кочиркевичеві, а науку рисунків управителеви школи народної в Перемишли А. Жураковському, першу в 6, другу в 4 годинах тижнево.

12. В. Рада шк. поручила рескр. з дня 18. вересня 1895 ч. 23.859 науку сьпіву о. Омелянові Кормошеви, стенографії проф. першої гімназії Володиславові Боярському, а науку каліграфії проф. Дмитрові Чеховському, всіх трех предметів яко предметів надобовязкових, і то сьпіву в 4, стенографії і каліграфії в 2 годинах тижнево.

13. В. Рада шк. затвердила рескр. з д. 17. вересня 1895 ч. 23.150 дійсного учителя Алексея Ярему в учительськім стані і наділила єго рівночасно титулом ц. к. професора.

14. В. Рада шк. признала рескр. з д. 18. жовтня 1895 ч. 23.860 проф. Алексеєви Наконечному перший п'ятилітній додаток.

15. Є. Е. П. Міністер В. і П. уділив рескр. з д. 10. січня 1896 ч. 50 проф. Андреєви Чичкевичові відпустки службової задля недуги від 1. лютого до кінця шкільного року 1896. (Рескр. В. Ради шк. з д. 29. січня 1896. ч. 1385.)

16. Є. Е. П. Міністер В. і П. признав роспор. з д. 27. падолиста 1895 ч. 26.687 проф. А. Чичкевичови третій п'ятилітний додаток. (Рескр. В. Ради ш. к. з д. 15. лютого 1896 ч. 1385).

17. В. Рада ш. к. затвердила рескр. з д. 29. цвітня 1896 ч. 8956 дійсного учителя о. Івана Савчина в учительській стані і наділила єго рівночасно титулом ц. к. професора.

18. В. Рада ш. к. прийняла рескр. з д. 9. серпня 1895 ч. 13.723 книжку п. з.: Зоологія на низші класи шкіл середних, написав Іван Верхратський, до ужитку в гімназіях з викладовим язиком руским. Ціна 1 зл. 30 кр.

19. В. Рада ш. к. прийняла рескр. з д. 18. жовтня 1895 ч. 23.251 книжку п. з.: Християнсько-католицька Доґматика частна, для учеників висших клас в гімназіях. Ціна 1 зл.

20. В. Рада ш. к. прийняла рескр. з д. 18. жовтня 1895 ч. 25.422 книжку п. з.: Др. А. Левіцький-І. Матієв Історія родинного краю, для висших клас шкіл середних, до ужитку в гімназіях з викладовим язиком руским. Ціна 1 зл. 20 кр.

21. В. Рада ш. к. поручила рескр. з д. 21. падолиста 1895 ч. 15.594 мапу Галичини і Володимирії з в. кн. краківским Станіслава Маєрекого до ужитку в школах народних і середних. Ціна 9 зл.

22. Є. Е. Пан Міністер В. і П. порішив рескр. з д. 16. грудня 1895 ч. 30.011, щоби іспити вступні до І. класи переводити після виданих постанов, з всею точністю і увагою, щоб Дирекції постановляли до переведеня тих іспитів відповідне число комісій та самі лично над іспитами наглядали. (Рескр. В. Ради ш. к. з д. 2. лютого 1896 ч. 33.238.)

23. В. ц. к. Міністерство В. і П. рішило рескр. з д. 10. січня 1896 ч. 28.901, що учителі релігії обовязані по мысли існуючих постанов до двацятигодинної науки тижнево, вчисляючи в те одну екзурту за 2 години наукові. (Рескр. В. Ради ш. к. з д. 11. січня 1896 ч. 1243).

24. В. Рада ш. к. прийняла рескр. з д. 19. Марта 1896 книжки п. з.: 1) В. Baranowski і L. Dziedzicki, Geografia powszechna wyd. 7, 2) F. Močnik і G. Maryniak, Geometrya dla klas wyższych szkół średnich, wyd. 4., 3) M. Nowicki і I. Limbach, Zoologia dla niższych klas szkół średnich, wyd 7. до ужитку в гімназіях і реальних школах.

Є. Е. Пан Міністер В. і П. установив рескр. з 20. марта 1896 ч. 1358 стипендії наукові для учителів історії природи і географії на час феріяльний в висоті 300 зл. а. в., щоби їм подати спромогу до оглянення славних музеїв, наукових інститутів, ев. помогти до участи в розкопах та виправах наукових. Стипендиєсти обовязані з повсротою предложити справозданє та по змозі привезти дещо до своїх зборів наукових в гімназії. (Рескр. В. Ради ш. к. з д. 2. цвѣтня 1896 ч. 7652).

26. В. Рада ш. к. зборонила рескр. з д. 25. цвѣтня 1896 ч. 8502 громаді прогульки учеників в таких гімназіях, в котрих фреквенція переходить число 200, натомість постановила прогульки частинні (100 — 120 уч.) під наглядом учительского збору, одначе без всяких приготовлень, програм, складок та запросенн людий посторонних.

27. Є. Е. Пан Міністер В. і П. оголосив рескр. з дня 9. Марта 1896 ч. 1966 близші постанови що до жіночих іспитів зрілости: 1) 18 лѣт житя, 2) окінченє приватної або яко приватнетка публичної гімназії, або також посвѣдченє, що під відповідною управою вчились гімназіяльних наук в приписанім обемі. Поданя вносити до В. Ради ш. к. в першім місяци другого півроку того року, коли задумують іспит складати. В Галичині можуть кандидатки здавати іспити лиш у Львові або Кракові, і то в яз. рускім в I. гімн., в яз. польскім в III. гімн. у Львові і св. Анни в Кракові, а в яз. німецкім в II. гімн. у Львові. (Рескр. В. Ради ш. к. з д. 26. цвѣтня 1896 ч. 6246).

28. Є. Е. Пан Міністер В. і П. видав рескр. з д. 2. цвѣтня 1896 ч. 7188 в справі умундування молодіжи такі полекші, що позволив Директорам на р. 1897 звільняти пильних а убогих учеників в класї найвишій (VIII. в гімназії, VII. в реальній школі) і найнишій (I), послідних тому, що богато з них вже в році виступає зі школи. (Рескр. В. Ради ш. к. з д. 4. мая 1890 ч. 8724).

29. В. Рада ш. к. приняла рескр. з д. 4. Мая 1896 ч. 7946 книжку п. з.: *M. T. Cyncerona Mowu w obronie Kwintusa Ligaryusza i Króla Dejotara, wydanie Hermana Nohla, wstęp i dodatki przetłómaczył Stanisław Bednarski*, до ужитку в гімназіях. Цїна 79 кр.

30. В. Презідія Ради ш. к. поручила рескр. з д. 21. мая 1896 ч. 168 устроїти поминальнє богослуженє за спокій душі

Его Цісарскої Високости Архикнязя Кароля Людвика і того дня увільнити молодіж від шкільної науки.

31. В. Рада ш. к. приняла рескр. з д. 19. мая 1896 ч. 10.082 книжку п. з.: Читанка руска для I. класи шкіл середних, до шкільного ужитку. Ціна 1 зл.

32. В. Рада ш. к. видала рескр. з д. 1. червня 1896 ч. 11.871 обіжник в справі печатних приготовлень (препарацій) до латинських і грецьких класиків в класах низших, а пояснень (коментарів) в класах висших з точним опреділенем їх ціли і розміру.

III. Плян науки.

а) Предмети обовязкові:

Класа приготовляюча. Господар класи: І. Франчук.

Наука в класі приготовляючій відбувала ся після плану, визначеного для IV. класи шкіл пародних висшого або мійського типу, із змінами порученими рескр. Високої Ради Шкільної краєвої з дня 20. падолиста 1894 ч. 25.098.

Класа I. Господар класи: Др. Г. Величко.

Релігія 2 год. на тиждень. Катехизм А. Тороньского взято і повторено цілий.

Язык латинський 8 годин на тиждень. Читанє орто-епічне и правила наголосу; 5 деклінацій правильних, правила о роді; прикметники і їх степенуванє; заіменники особові, вказуючі, взглядні, питайні і неозначені; числівники основні і рядові. В II. півроці відміна глагола sum, 4 правильні кон'югації, побіч сего що важнійші приіменники і сполучники. Науку граматичну (після підручника Дра Самолевича-Цеглинського) вправлювано на уступах з книжки для вправи тих самих авторів. На підставі перероблених речень як и більших уступів до читаня §§. 1—25 ведено розмови латинські вже від I. півроку. Задачі письменні (по 2 тижнях науки) що тижня в школі, з кінцем півроку і домові.

Язык руский 3 год. на тиждень. Нова правопись ; з граматики Дра Стефана Стоцкого перероблено речене подинче, елементарно речене зложене, звичайніші роди речень побічних і знаки розділові, відміну імен і глагола, рівномірно до науки языка латиньского ; принагідно найважійші правила звукові, прочі части мови і головнійші правила складні. З читанки К. Лучаковского читано, пояснювано і оповідано майже всі уступи прозові і поетичні; що красші уступи поетичні виголошувано з пам'яті. Задачі письменні з початку диктати що тижня, опісля на переміну вправи правописені і задачі — 4 на місяць, зразу шкільні, опісля і домові.

Язык польскый 2 год. на тиждень. З граматики А. Малецкого перероблено материял граматичний після пляну, визначеного для языка руского. З читанки „Wypisy polskie dla n. gimn. t. I.“ читано, розбирано і оповідано 72 уступи прозові, 42 поетичні, з котрих красші виголошувано на пам'ять. Що днів 15 задача домова або шкільна.

Язык німецкий 6 год. на тиждень. Після підручника Л. Германа і К. Петеленца, в рускім переводі О. Калитовского, перероблено розставку слів в реченю, відміну імен і глагола, приіменники і союзи на прикладах тогож підручника. Перероблений материял граматичний і словний використувано на розговори з першу руско-німецкі, опісля самі німецкі. Деякі уступи з вирав виголошувано на пам'ять. Що тижня задача шкільна.

Географія 3 год. на тиждень. Підручник Бенонього-Матієва викінчено цілий. Ученики рисували мапи ма таблиці і зошитах.

Математика 3 год. на тиждень ; в першім півр., аритм., в другім одна год. арифметики, 2 геометрії. З арифметики П. Огоновского перероблено десяточний уклад, чотири головні ділання числами цілими и десяточними, рахунки числами многоіменними, подільність чисел, розкладане на чинники перві, найбільша спільна міра, найменша спільна многокrotь, дроби. З Геометриї Мочніка-Дейницького : лінійя пряма, коло, кути, трикутники. Що місяця задача шкільна, на кожду годину вправи домові.

Історія природи 2 год. на тиждень. В перших шести місяцях зоологія (після підручника Покорного-Полянського) : всучі і насікомці; в чотирох послідних місяцях ботаніка (Ро-

стафінського-Верхратського); козелцьоваті, хрестоцьвітні, мідаловаті, рожеваті, слизоваті, билиноваті, губаті, лілієваті, пальми.

Кляса II. Господар кляси: В. Кміцикевич.

Релігія 2 год. на тиждень. Історія біблійна Старого Завіта після підручника А. Торонського викінчена.

Язык латинський 8 год. на тиждень. Грамат. як в кл. I, вправи Самолєвича-Коцовського. Повторенє правильної відміни імен і глагола; неправильна відміна імен і глаголів; частиці; головні правила із складні, надто *constr. acc. cum. inf., nom. cum. inf.*, складня причастників, *gerund. i gerundiv.* Науку граматичну вправлювано на дотичних прикладах з книжки до вправи. Розмови латинські на підставі лектури. На місяць 3 задачі шкільні і 1 домова.

Язык руский 3 год. на тиждень. З граматики повторено і доповнено науку о реченю поєдинчим і зложенім і реченях побічних і єго родах. В II. півроці повторено і доповнено науку о формах, а то відміну імен і глагола во всіх видах деклінаційних і кон'югаційних. Читанку руску для II. кляси прочитано цілу; що красші уступи з прози і поезії виголошувано з пам'яті. Задач місячно 1, на перемену домові і шкільні.

Язык польский 2 год. на тиждень. Підручники як в клясі I. Наука граматична після пляну, визначеного для языка руского. Читанку прочитано майже цілу, уступи прозові оповідано і що красші виголошувано на пам'ять. Практичні вправи в мові на підставі лектури. Поетичних уступів перероблено 27, виголошувано 11. Що 14 днів задача домова або шкільна.

Язык німецкий 5 год. на тиждень. Повторенє і доповненє науки о відміні імен і дієменника; дієменники міцні і неправильні; з невідмінних частий мови: приіменики і сполучники. Весь материял перероблено на дотичних вправах Л. Германа і Петелєнца в перев. Калитовського методом як в кл. I. Задач місячно 4, переважно шкільні.

Історія і географія 4 год. на тиждень, т. є. 2 години історії, 2 географії. З історії викінчено віки старинні після підручника Семковича-Ільницького, з географії: Азію, Африку, полудневу і західну Європу після підручника Вахнянина. З послідною наукою лучилась і наука картографії.

Математика 3 год. на тиждень, на переміну одна година арифметики, друга геометр. З арифметики наука о дробах, відношення і пропорції, правило трех, рахунок процентовий і дисконттовий, після підручника П. Огоновського. З геометрії симетральні лінії і кути, пристайність трикутників враз з приміненєм, коло, чотири- і многокутники, після підручника Мочніка-Дейницького. Що місяця задача шкільна. На кождо годину вправи домові.

Історія природи 2 год. на тиждень. В I. півр. зоологія: птиці, гади, земноводні, риби, павуковці, шкаралупці. Кодла: хроби, мякуни, іглюскірці і ямочеревні, після підручника Покорного-Полянського. В II. півр. ботаніка (після підручника Ростафінського-Верхратського): округкові, мотильковаті, зложені, базькові, трави, зазулинці, шишлькові, ператні, моховці, перворости.

Кляса III. Господар кляси: О. Кордасевич.

Релігія 2 год. на тиждень. Історія біблійна Нового Завіта після підручника А. Тороньського викінчена ціла.

Язык латинський 6 год. на тиждень: 3 год. лектури, 3 граматики. З Корнелія Непоса прочитано: Aristides, Cimon, Eraminondas, Pelopidas, Miltiades, Themistocles, Hannibal в виданю Клака, приватно: Alcibiades. На підставі лектури ведено розмови або подавано основу в язиці латинським. З граматики Шульца-Огоновського перероблено nom., accus., dat., genet., ablat., грам. §§. 189—236 на відповідних примірах, укладаних на підставі лектури. Підручник граматичний Шульца-Огоновського. Що 14 днів задача шкільна, що 3 т. домова.

Язык грецький 5 год. на тиждень. З граматики Курция-Борковського перероблено відміну імен і глагола аж до II. кл. глаголів, на вправах Шенкля-Цеглинського §§. 1—74. Задач місячно 2, на переміну домові і шкільні, почавши від другої половини I. півроку.

Язык руський 3 год. на тиждень. Підручник граматичний як в кл. I. Перероблено систематично складню згоди і падежів, а в II. півроці систематично відміну імен, невідмінні частини мови і знаки розділові. З читанки Партицького для кл. III. прочитано майже всі уступи прозові і поетичні; уступи поетичні, як і що

красні з прозових виголошувались на пам'ять. Короткі вісти про жите і письма писателїв, котрих твори читано. Що 2 неділі задача, на переміну домова і шкільна.

Язык польскій 2 год. на тиждень. З граматики А. Малецького перероблено систематично складню згоди і падежів, опісля відміну імен; повторено невідмінні части мови, правопис і знаки розділові. З читанки „Wypisy polskie t. III.“ прочитано 51 прозових и 17 поетичних уступів, що красні поетичні виголошувано на пам'ять. Що місяця 2 задачі, на переміну домові і шкільні.

Язык нїмецький 4 год. на тиждень. Повторено відміну імен і глагола з кляс попередних, почім з науки о складни взято після граматики Петелєнца складню згоди і падежів. З читанки Дра Ієрмана-Петелєнца-Калитовского прочитано і по відповіднім поясненню оповідано веї уступи. Що місяця задача домова і шкільна на переміну.

Історія і географія 3 год. на тиждень, на переміну одна година історії, друга географії. З історії (підручник Індєлї—В. І.) окінчено віки середні. З географії (підручник Вахнянина) взято з дотичною картографією краї середної, північної і всхідної Європи, Америки і Австралії. З історії краєвої: Історія Руси і Польці до року 1492.

Математика 3 год. на тиждень. З арифметики чотири головні діланя загальними числами і дробами, другий степень і корінь. З геометрії обводи і поверхности, твердженє Пітагора, переміна і поділ фігур прямолінійних, подібність трикутників. Підручники Мочніка-Дейницького. Що місяця задача шкільна, на кожду годину вирави домові.

Історія природи 2 год. на тиждень. В I. півр. Фізика: свойства тїл, теплота, елєменти і їх важнійші получєня після підручника Піска-Полянського; в II. півроці мінеральогія (після Ломніцького-Верхратского).

Кляса IV. Господар кляси: А. Ярема.

Релїгія 2 год. на тиждень. Літургіку А. Тороньского викінчено і повторено цілу.

Язык латинський 6 год. на тиждень: 4 год. лектури, 2 год. граматики. Лектура: 1) *Caesaris commentarii de bello Gallico* I. I. 1—29; II., V., VI. с. 9—44, приватно I. III., IV., VII.; на підставі лектури розмови латинські, а що красні місця на пам'ять. 2) *P. Ovidii Nasonis carmina; De vita sua, Philemon et Baucis*. При тім засади латинської метрики. З граматики повторено складню падежів, а перероблено складню глагола, часів і способів на відповідних прикладах, укладаних з лектури. Задачі як в кл. III.

Язык грецький 4 год. на тиждень. Повторено предмет з кл. III. і викінчено науку о формах глагола на дотичних примірах з книжки до вправ Шенкля-Цеглинського §§. 70 — 100. З лектури прочитано: I. Байки 1 — 12, II. Поменші оповідання 1—47, III. Більші уст. 1 — 5; з части поетичної: епіграми A 1—10, B 1—10, C 1—10, Ямби 1—3. При лектурі перероблено що важнійші появи в складни падежів, глагола і реченю зложенім. Що 14 днів задача, домова або шкільна на переміну.

Язык руский 3 год. на тиждень. З граматики систематична наука відміни глагола і єго складня, систематична наука реченя зложеного і многокrotnого, невідмінні части мови і творене стихів. З читанки Партицького на кл. IV. прочитано всі уступи прозові і поетичні, послідні як і що красні з прозових меморовано. Літературний додаток перероблено цілий. Задачі як в кл. III, в II. рівр. короткі а легкі описи.

Язык польський 2 год. на тиждень. З граматики Малецкого наука кон'югації і складня глагола, систематична наука о реченях зложених, многокrotnих і творене стихів. З читанки „*Wypisy polskie dla n. kl. t. IV.*“ прочитано 47 уст. прозових, 53 поетичних, з котрих красні виголошувано на пам'ять. Задачі як в класі III.

Язык німецький 4 год. на тиждень. З граматики Петеленца повторено науку о формах з лїг попередних, складню падежів з класи III. і взято систематично: складню глагола і речене зложене. З читанки Дра Іермана-Петеленца-Калитовського прочитано і по відповіднім поясненю оповідано майже всі уступи прозові з виїмкою кількох труднійших. Уступи поетичні що красні меморовано. На домашню лектуру добірні

оповідання: Гофмана, Горна і Гелєра бібліотека для молодїжи. Задачі як в кл. III.

Історія і географія 4 год. на тиждень. Історія часів нових аж до р. 1870. Географія австро-угорської монархії після Шараневича-Целевича з поглядом на її історію і точним приміненєм картографії.

З історії краю: Історія Русь і Польщі до знесення Січи і паденя Польщі з коротким поглядом на історію Галичини.

Математика 3 год. на тиждень, на перемену 1 год. арифметики і геометрії, (підручники Мочніка-Дейницького). З арифметики взято: зрівняння 1. степеня о одній і більше невіданих, відношеня і пропорції зложені, зложене правило трех, рахунок провізійний, речинцевий, спілки, пересічний, змішки, ретяжний, відпровізійний. З геометрії цілу стереометрію. Задачі як в класі III.

Фізика 3 год. на тиждень. Магнетизм, електричність, механіка тіл цїпких, текучих і воздушних, акустика і оптика після підручника Піска-Полянського.

Класа V. Господар класи: I. Малиновекій.

Релїгія 2 год. на тиждень. Догматику загальну після підручника А. Тороньського викінчено і повторено цілу.

Язык латинський 6 год. на тиждень: 1 год. граматики, 5 год. лектури. З граматики (книжка як в кл. III.) повторено науку о падежах, часах і способах. Вправи стилістичні, укладані на підставі лектури. Лектура: а) Livii ab urbe condita (вид. Zingerle) l. I. сс. 1—56; l. XXI. сс. 1—35. б) P. Ovidii Nasonis Carmina (вид. Sedlmayer) Metam: Phaethon, Philemon et Baucis, Orpheus et Eurydice, Aiakis et Ulixis certamen; Fast: Hercules et Cacus, Arion, Ludi Ceriales, De raptu Proserpinae; Trist. De ultima nocte, De vita sua. Приватна лектура: Liv. l. II., Ovid. Metam. Lycaon, Midas, Niobe. Розмови латинські на підставі лектури. Що місяця задача шкільна.

Язык грецький 5 год. на тиждень. 1 год. граматики, 4 лектури. З лектури читано Ксенофонта після Хрестоматії Фідерера, і то прочитано з Анабазиса уст, 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, (прочі уступи приватно), Сугор. 1, 2, 3, Мемор. 1,

З, а з Гомерової Іліади пісню I. і Ш. З граматики повторено науку о формах і перероблено систематично складню падежів на прикладах із книжки до вирави Шенкля-Цеглиньського §§. 1—21. Що місяця задача шкільна.

Язык руский 3 год. на тиждень, стилістика і читане взорів поезії і прози після читанки Дра К. Лучаковського. Задач 14, на переміну домові і шкільні.

Язык польскый 2 год. на тиждень. Лектура з книжки: „Wzory poezyi i prozy Próchnickiego;“ прочитано з малими виїмками цілу часть поетичну і прозову. Крім того Міцкевича: „Pan Tadeusz“. Задач 14.

Язык німецкий 4 год. на тиждень. З граматики Петелєнца повторено систематично науку з кл. Ш. і IV. в цілости. З читанки Петелєнца-Вернера прочитано 53 уступів прозових, 6 поетичних, послідні меморовано. На домашню лектуру що лекції устуні прозові з читанки і оповіданя Герстекера, Стакого і Беслера. Задач 14, з тих 6 шк., 8 дом.

Історія і географія 3 год. на тиждень. Після Піца-Барвіньського ч. I. взято старинну історію Орієнту, Греції, Македонії і Риму до воєн Пуньських в полученю з старинною географією і поглядом на історію культури.

Математика 4 год. на тиждень, на переміну арифметика і геометрія. Підручники Мочніка-Савіцького. З альгебри перероблено чотири головні ділання, подільність чисел, дроби звичайні і десяточні, пропорції і їх застосованє, зрівнаня I. степеня о одній і більше незвістних. З геометрії перероблено цілу пляніметрію. Що місяця задача шкільна, що лекції вправи домові.

Історія природи 2 год. на тиждень. В I. півроці мінеральогія систематична, фізіографія мінералів і головнійші появи з геології, після підручника Бішінга-Гохштетера-Полянського, в II. півр. ботаніка після Ростафінського.

Кляса VI. Господар кляси: С. Зарицкий.

Релігія 2 год. на тиждень. Доґматику спеціальну після підручника Ваплера-Пелеша скінчено і повторено цілу.

Язык латинський 6 год. на тиждень: 1 год. граматики, 5 год. лектури. Прочитано Sallust. Catilina, Ciceronis in

Catilinam I., Vergil. Ecl. I. i V.; Georg.: I. 1—42, 118—160, II. 109—176, 319—345, 458—540, III. 418—565. Aeneidos I. Лектура приватна: Sall. bell. Jugurth., Cic. in Catit. II. III. IV. Лектура курзор. Verg. Eclog III. IV. Розмови латинські на підставі лектури. З граматики повторено науку о часах і способах. Вправи стилістичні на підставі лектури. Що місяця задача шкільна.

Язык грецкий 5 год. на тиждень: 1 год. граматики, 4 год. лектури. Прочитано з Гомерової Іліади VI., IX., XI., XVI., XXII., XXIV., (приватно) III., IV., V., XVIII., Ксенофонта Памятники о Сократі I., II., з Геродота кн. VIII., в виїмках. З граматики о приіменниках, часах і способах на вправах Шенкля Цеглинського §§. 18—31. Що місяця задача шкільна.

Язык русский 3 год. на тиждень. В першій півроці література староруска до XVI. віку, в другій до кінця віку XVII. Задач 14, на переміну домові і шкільні.

Язык польский 2 год. на тиждень. З підручника „Wypisy polskie Tarnowski-Wójcik częśc I.“ взято з пропущенєм писателів другорядних весь прозовий і поетичний матеріал до віку XVIII.; науку шк. доповнено лект. дом. Задачі як в кл. V.

Язык немецкий 4 год. на тиждень. Граматика принагідно і в міру потреби. З читанки Петелєнца-Вернера перероблено стилістику і поезику на підставі лектури. Прочитано прозових і поетичних уступів до 40, 6 поетичних меморовано. На лектуру домашню пропущені уступи з читанки, діла історичні з бібліотеки Гельдера, „deutsche Heldensage“ Беслера і видання клясиків Ірезера. Задачі як в кл. V.

История і географія 8 год. на тиждень. Після підручника Піца-Барвіньського т. I. викінчено історію старинну, іменно період від Пуньських воєн до упадку західно-римського цїсарства; відтак після Інделього-Целевича т. II. взято історію віків середних в полученю з географією і поглядом на розвій культури.

Математика 3 год. на тиждень. З альгебри: степені, коріні, льогаритми, зрівняня другого степеня о одній незвістній; з геометрії: стереометрія і тригонометрія. Задачі як в кл. V.

История природы 2 год. на тиждень. Зоологія систе-

матична з увзглядненем палбонтольої і географічного розповсюдження животин — після Шмідта-Полянського.

Класа VII. Господар класи: І. Прийма.

Релігія 2 год. на тиждень. Етику християнсько-католицьку після підручника Ваплера-Пюрка скінчено і повторено.

Язык латинський 5 год. на тиждень: 1 год. граматики, 4 год. лектури. Прочитано в I. півроці: Cicero pro Milone, pro Sulla, Cato Maior, в другім півроці: Vergil. Aeneid. lib. III., VI., VII., приватно II., VIII., IX.: що красні міся меморовано. З граматики повторено поодинокі части складні і про загальні засади латинського стилю. Розмови латинські з лектури кожної години. Задачі як в кл. V.

Язык грецький 4 год. на тиждень; $\frac{1}{2}$ год. граматики, $3\frac{1}{2}$ год. лектури. Прочитано в I. півроці Демостенові мови проти Филипа I., II., III., Олімпійську II.; в II. півроці з Одисеї кн. I. III., IV., X., XII.; що красні міся меморовано. З граматики повторено форми глагола і складню реченя зложеного. Задачі як в кл. V.

Язык руский 3 год. тижнево. В першім півроці взято „устну словесність.“ В другім півроці з виїмків народної літератури українсько-рускої XIX. в. ч. II. О. Барвінського взято огляд народної літератури, відтак читано і пояснювано під взглядом річевим, естетичним і історичним твори, почавши від Котляревського до Шевченка включно. Доповнене науки шкільної домовою лектурою. Деклямація як в V. кл. Задачі що місяця, переважно домові.

Язык польський 2 год. тижнево. Після читанки Тарновського і Вуйціка читано и розбирано під взглядом річевим і естетичним красні виїмки, почавши від Красіцького до Каз. Бродзінського в I., а від Бродзінського і Міцкевича до Фредри в другім курсі. Лектуру шк. доповнювано лектур. домов. Деклямація як в V. кл. Задачі що місяця, переважно домові.

Язык німецький 4 год. на тиждень. Перероблено історію літератури від початку до р. 1794 на підставі лектури з читанки Пелетенца-Вернера. Устуні пропущені в школі за давано на лектуру домашню. Крім того призначувано на обовязкову лектуру цілковиті твори класиків в виданю Ірезера

Minna von Barnhelm, Emilia Galotti, Hermann und Dorothea, Aus meinem Leben, Wahrheit und Dichtung, Wilhelm Tell. Деклямовано з уступу поетичні. Задачі що місяця, переважно шкільні.

Історія и географія 3 год. на тиждень. Взято після підручника Інделього-Ільницького Ч. Ш. історію новочасну від відкриття Америки до найновіших часів з дотичними датами географічними і оглядом на сучасний розвій цивілізації з історію родинного краю: Історія Руси і Польщі до р. 1648.

Математика 3 год. на тиждень. З альгебри: рівняня другої степені о одній і більше незвістних, рівняня виложничі, дроби ланцухові, рівняня неозначені, ряди, рахунок відпровізийний, пермутації, комбінації, варіяції і двочлен Нютона. З геометрії: тригонометрія і аналітика.

Фізика 3 год. на тиждень. Загальні власности тїл, механїка тїл цїнких, течий і тїл воздушних, тепло и хемія після підручника Дра Савіцького.

Пропедевтика філѳозофії. Лѳоїка 2 год. тижнево на підставі підручника Бека в переводї В. И. Перероблено и повторено предмет цїлий.

Класа VIII. Господар класи: Д. Чеховский.

Релїгія: Історію церковну після підручника Ваплера — Стефановича викінчено.

Язык латинський 5 год. на тиждень: 1 год. граматики, 4 год. лектури. Прочитано Q. Horatii Flacci Carm. lib. I. 1, 2, 3, 6, 7, 9, 10, 12, 14, 15, 20, 22, 31, 34, 37; lib. II. 1, 2, 3, 6, 7, 9, 10, 13, 16, 17, 20; lib. III. 2, 3, 4, 5, 8, 11, 13, 30; lib. IV. 2, 3, 5, 8, 9, 15; Carmen saeculare; Epodon lib. 2, 7, 13; Satir. l. I. 1, 9; Epist. I. 2; II. 3. P. Corn. Taciti Annal. l. I. cc. 1—15, 55—81; l. II. cc. 27—43, 53—61, 69—78; l. III. cc. 1—19; l. IV. cc. 1—16. Приватна лектура: Оди Горациєві, нечитані в школі; P. Corn. Taciti Agricola і Germania. Розмови латинські на підставі лектури. Для вправи стилїсточної толковано з языка руского на лат. уступу з історії римської і з читанки рускої Барвіньського. Що місяця задача шкільна.

Язык грецький 5 год. тижнево; $\frac{1}{2}$ год. граматики, $4\frac{1}{2}$ год. лектури. З граматики Курція — Борковського повто-

рено при лектурі авторів відповідні партії. — Лектура шкільна: Плятона Анольоія (вид. Хріста — Левіцкого) і Евтифрон (вид. Вольраба); Софокля: Антигона (вид. Шуберта), Одисеї кн. XVI. — Лектура домова: Плятона: Крітон; Софокля: Цар Едип і Одисеї кн. XIII. Задач шкільних в півроці 4.

Я з и к р у с к и й 3 год. тижнево. З Виїмків народної літератури українсько-рускої XIX в. ч. II. О Барвіньского взято огляд народної літератури (від II. половини 6. десятка в. XIX), відтак читано і пояснювано під взглядом річевим, естетичним і історичним твори, почавши від Куліша до В. Барвіньского включно. Доповнене науки шкільної домовою лектурою. Деклямація як в V. кл., задач девять, з них 5 шкільних.

Я з и к п о л ь с к и й 2 год. тижнево. Читано після чит. Тарновского — Прухніцкого т. II. від Словацкого і Красінського до кінця; науку шкільну доповнено лектурою домовою; в цілости прочитано Словацкого Лілю Венеду. Задача стилістична що місяця 1, в I. півр. переважно домова, в II. п. переважно шкільна.

Я з и к н і м е ц к и й 4. год. на тиждень. Перероблено історію літератури від р. 1794 до найновіших часів на підставі лектури з читанки Петелєнца-Вернера. Уступи нечитані в школі задавано на лектуру домашню. Крім того призначувано на обовязкову лектуру цілковиті твори клясиків в виданю Ірєзера: Iphigenie auf Tauris, Maria Stuart, Jungfrau von Orleans, Julius Caesar, Wallenstein. Деклямовано 3 уступи поетичні. Задачі що місяця, переважно шкільні.

І с т о р и я і г е о г р а ф і я 3 год. тижнево, в I. півроці історія австрійско-угорської держави після Томка-Целєвича, в II. півроці географія і статистика австрійско-угорської монархії після підручника Дра Шаранєвича — Целєвича в сполученю з картографією. Історію родинного краю викінчено після підручника Левіцкого — Матїєва.

М а т е м а т и к а 2 год. на тиждень: Докінчене і повторене цілого материялу наукового з висшої гімназії. Вправи в розв'язуваню задач альгебраїчних і геометричних. Задачі як в V. кл.

Ф і з и к а 3 год. на т.: Акустика, оптика, магнетизм і електричність після Похмана — Савіцкого.

Про педевтика філософії 2 год. на т.: Психологія після Крігера в переводі В. Ільницького.

б) Предмети надобовязкові.

1. Історія родинного краю подавалась ученикам III. і IV. класи в одній годині тижнево; ученики VII. і VIII. класи учились того предмету в I. півроці в одній, в II. півроці ученики VII. кл. в двох годинах тижнево після плинну, назначеного ріш. Вис. Ради шк. з д. 24. марта 1891, ч. 5906.

2. Каліграфія. Наука каліграфії подавалась лиш ученикам I. і II. кл. в двох відділах по одній годині тижнево.

3. Гімнастика. З початком року шкільн. 1896 записалося на науку гімнастики 205 учеників. Учитель гімнастики Симеон Кочиркевич поділив їх на три відділи. Відділ I. становили ученики клас: приготавляючої і першої; відділ II. ученики клас: II. III. і IV., а відділ III. ученики клас: V. VI. VII. і VIII. Відділ I. числив 80, відділ II. 76, а відділ III. 50 учеників. Кождий відділ відбував вправи гімнастичні два рази тижнево по одній годині, разом 6 годин тижнево. Вправи гімнастичні відбувалися в сали гімнастичній, а в місяцях вересни, маю, червни і липни, як сприяла погода, на боєвици коло гімназійного будинку.

Відповідно до сили фізичної і віку кождого відділу, вправляно учеників підчас науки гімнастики:

а) в правах рядових: твореню розступів, лав і рядів, зворотах, перемінї ряду в лаву і противно, в твореню двійок і четвериць, походах, протиходах і заходах ходом і бігцем, на місци, з місця і т. д.

б) в правах вільних поєдинчих і зложених.

в) в правах з приборами як: деревляними і желізними, палицями і важками на місци і походах.

г) в вправах на приборах: в скоках далеких і в гору в полученю з доскоком, $\frac{1}{4}$ і $\frac{1}{2}$ оборотом в право і лїво, в скоках в глибину з помосту в полученю з $\frac{1}{4}$ і $\frac{1}{2}$ оборотом, в скоках через козла і коня, в вольтижованю на кони і поручках; в вправах на драбинах уставлених рівнобіжно, скосом і горизонтально, в спинаню по жердках і линвах, в вправах на дручку, трапезї і кільцях, в біганю коло кружева.

Побіч тих вправ гімнастичних відбували ся в місяцях: вересни, маю, червни і лиани гімнастичні прогульки, при котрих вправляно учеників в походах і іграх гімнастичних. Прогульки відбували ся з кожним відділом осібно.

При вправах гімнастичних уважав учитель на скрішене сили, на виобразоване гнучкості і справности у учеників, а то так через гімнастику шведську без приборів і з приборами як і через гімнастику на приборах, при чім перестерігав пильно степенювання вправ як і відповідного їх приновровлюваня до віку і сили. Зріст сил фізичних у поодиноких учеників в протягу послідних чотирох півроків унаочнює отся табличка, уложена на підставі ручного динамометра:

Число учеників		Рік шкільний		Сила після показчика силоміра, обчислена в кількограмах										
записаних	класифікованих			10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	110
204		1895	з початком I. півроку	10	27	38	48	30	25	12	10	4	—	
	180		з кінцем I. півроку	5	20	40	49	24	17	10	9	6	—	
204			з початком II. півроку	5	30	40	49	29	27	10	8	6	—	
	185		з кінцем II. півроку	—	10	30	42	30	31	17	9	9	7	
192		1896	з початком I. півроку	17	80	35	22	7	9	9	7	4	2	
	190		з кінцем I. півроку	3	50	50	32	10	13	12	11	6	3	
205			з початком II. півроку	3	50	52	32	10	13	12	11	6	3	
	192		з кінцем II. півроку	1	41	60	31	8	12	12	12	5	10	

4. Наука сьпіву відбувала ся в чотирох відділах по одній годині тижнево.

Відділ I. Вступні відомости о голосі, тоні; система лінійна, поділ нот, ключі, знаки хроматичні, павзи, такт; іама діятонічні *dur* і *moll*, іама хроматична; інтервали. Вправи: писане і читане різних знаків музичних; сьпіване *unisono* легких інтервалів і відповідних пісень.

Відділ II. Як в відділі I., тільки обширнійше, крім того наука о будові іам, о темні, знаках і вираженнях, означаючих і змінючих скорість темпа, о силі тону; переверот акорду; прикраси музикальні; транспозиція. Вправи: На підставі іама *c-dur* творене всіх іам *dur* з хрестиками і бемолками, на підставі іама *a-moll* творене всіх іам мольових; вправи в транспонованю; сьпіване труднійших інтервалів і відповідних пісень.

Відділ III. Сьпівано на два голоси пісні літургічні, воскресні, коляди, тропарі, кондаки і пісні набожні як: В сильній надії, О Богородице, о Мати Божа, і иньші.

Відділ IV. Сьпівано на 4 мужескі голоси пісні, особливо літургічні, воскресні і коляди. Крім того псалом Бортнянського: Господи, хто обитаєть і деякі сьвітські як: Словянські имни, Сині очи, Могила, Дніпро реве (последний на хор мішаний.)

5. Рисунок Наука рисунків подавалась в 2 відділах після пляну наукового і інструкцій, поданих рішеннями Вис. ц. к. Мін. В. і П. з д. 9. серпня 1873 ч. 6708, 6. мая 1874 ч. 5815 і 17. червня 1891 ч. 9193.

Відділ I. 2 год. тижнево. 1) Лінії прості і криві, ділене ліній простих, трикутники, квадрати, многокутники правильні, коло і комбінації тих фігур. 2) Плоский орнамент з особливим увзглядненєм орнаменту ростинного. 3) Елементи рисунку перспективного. Ученики рисували після взірців рисованих на таблиці і з моделів.

Відділ II. 2 год. тижнево. 1) Рисоване фігур симетричних. 2) Вправи в рисованю труднійших орнаментів: а) після взірців Анделя і Якобсталя подаваних ученикам, з особлившою увагою на старинну штуку, грецку і римску. 3) Наука о найважнійших типах і стилях орнаменту. 4) Рисунок перспективний на підставі погляду і при помочи моделів: а) рисоване з елементарних, архитектонічних моделів, б) з орнаментальних моделів гіпсових австрійского музея для штуки у Відни.

6. Наука стенографії подавалась в 2 відділах, 2 год. тижнево.

В відділі нижнім перероблено річ після підручника І. Польського до вкорочування слів; в відділі виснім від вкорочування слів до кінця. Рівнобіжно з рускою подавано ученикам і головні засади польської стенографії.

IV. Підручники шкільні

на р. ш. 1896/7.

Релігія в кл. I: Християнсько-католицький катехизм А. Тороньського; в кл. II. Історія біблійна старого завіта А. Тороньського; в кл. III: Історія біблійна нового завіта А. Тороньського; в кл. IV.: Літургіка гр. кат. церкви А. Тороньського; в кл. V: Християнсько-католицька Доіматика фундаментальна і Аполюгетика А. Тороньського; в кл. VI: Християнсько-католицька Доіматика частна А. Тороньського; в кл. VII: Наука християнсько-католицької етики Ваплера-Шюрка; в кл. VIII: Історія християнсько-католицької церкви Ваплера-Стефановича.

Язык латинський в кл. I: Граматика і вирази Дра Самолєвича і Солтисїка в переводї Р. Цеглиньського; в кл. II: Граматика як в кл. I., вирази Дра Самолєвича - Коцовського; в кл. III—IV: Граматика і вирази Шульца - Огоновського, крім того автори: в кл. III: *Cornelii Nepotis vitae* вид. Клака; в кл. IV: *S. Julii Caesaris commentarii de bello Gallico* вид. Беднарського і *P. Ovidii Nasonis carmina* вид. Беднарського (в II. півроці); в кл. V—VIII: Граматика як в кл. III., крім сего автори, в кл. V: *Titii Livii ab urbe cond. libri* вид. Цінгерля і Овідій як в кл. IV. (в II. півроці); в кл. VI: *Sallustius bellum Jugurthinum* вид. Солтисїка, *Cicero in Catilinam I.* вид. Солтисїка, *Vergilius* вид. Айхлера, *Caesaris commentarii de bello civili*, вид. Павля; в кл. VII. *pro Murena*, *pro S. Roscio Amerino*, *Brutus de claris oratoribus* вид. Ноля і *Vergilius* як в кл. VI; в кл. VIII. *Horatius* ed. Petschenig, *Tacitus Libri ab excessu divi Augusti* ed. Müller.

Язык грецкий в кл. III—VIII: 1) Граматика грецка Курция в переводі А. Борковського і 2) Книжка для вирави в язиці греккім Шенкля, в переводі Г. Цеглиньського. Автори для кл. V: Хрестоматия Ксенофонтова (вид. Фідерера) і (в II. півр.) Гомерова Іліяда вид. Шайндлера - Солтиська; в кл. VI: Гомер і Ксенофонт як в кл. V. і (в II. півр.) Геродот кн. V., вид. Гольдера; в кл. VII; Demosthenes вид. Воткого-Шміта і Homerі Odyssea вид. Павлі-Воткого; в кл. VIII; Plato, Apologia ed. Christ-Lewicki, Phaedon ed. Wohlrab, Sophocles Oedipus rex ed. Bellermann і Odyssea як в кл. VII.

Язык руский: А) Граматика руского языка С. Стоцкого і Ф. Іартнера для клас I—IV; Б) 1. Руска читанка для I. кл. (нова), 2. Руска читанка для II. класи шкіл середних 3. Руска читанка для III. і IV. класи шкіл середних і семінарий учительських (нова) — 4. Руска читанка К. Лучаковського для класи V.; 5. Хрестоматия староруска О. Огоновкого для VI. кл.; 6. Виїмки з народної літератури українсько-рускої А. Барвіньського і Руска читанка для виших класів шкіл середних Ч. I. устна словесність А. Барвіньського для VII. кл.; 7. Виїмки з народної літератури українсько-рускої XIX. віку О. Барвіньського ч. II. для VIII. кл.

Язык польский: А) Граматика польска А. Малецкого для клас I—IV.; Б) Виписи польські т. I. вид. Прухніцького для кл. I.; В) Виписи польські Прухніцького т. II. для кл. II.; Г) Виписи польські Чубка-Завіліньського т. III. для класи III. і т. IV. для кл. IV.; Д) Взори поезії і прози на класу V. Прухніцького; Е) Виписи польські Тарновського і Вуйціка ч. I. для кл. VI.; Ж) Ті самі що в кл. VI і ч. II. для кл. VII і VIII.

Язык німецкий в кл. I. Л. Іермана і К. Петеленца в переводі О. Калитовського „Вирави німецькі для першої класи шкіл середних“; в кл. II: Л. Іермана і К. Петеленца в переводі О. Калитовського „Вирави німецькі для другої класи шкіл середних“; в кл. III. Л. Іермана і К. Петеленца в переводі О. Калитовського „Вирави німецькі для третьої класи шкіл середних“ в кл. IV: Л. Іермана і К. Петеленца в переводі О. Калитовського „Вирави німецькі для четвертої класи шкіл середних“; в кл. V; Читанка німецька Петеленца-Вернера для кл. V; в кл. VI: Читанка німецька Петеленца-Вернера для кл. VI.; в кл.

VII: Читанка німецька Петелєнца-Вернера для кл. VII; в кл. VIII: Читанка німецька Петелєнца-Вернера для кл. VIII.

Історія і Географія в кл. I: Короткий нарис землі-ниці Белінгера-Вахнянина; в кл. II: 1) Оповідання з всемірної історії ч. I. Дра А. Семковича—В. Ільницького. 2) Учебник географії А. Вахнянина; в кл. III: 1) „Оповідання з всемірної історії ч. II. Дра А. Семковича — В. Ільницького ч. II. Віки середні“ Львів 1893. 2) Учебник географії А. Вахнянина; в кл. IV: Інделі—В. И. „Учебник всемірної історії ч. III. Час новий Львів 1876, і Шараневич-Целєвич „Нарис географії австро-угорської монархії, Львів 1881;“ в кл. V: Піц-Варвіньський „Нарис географії і історії для висш. клас т. I. Сьвіт старинний“ Львів 1881; в кл. VI. як в кл. V. і Інделі-Целєвич; Учебник всемірної історії ч. III.; в кл. VIII: Історія австро-угорської монархії Маркевича-Целєвича і статистика як в кл. IV.

Математика в кл. I—II: 1) Учебник арифметики П. Огоновського і 2) Мочніка-Дейницького „Наука геометрії з погляду, відділ I“; в кл. III: 1) Мочніка-Дейницького „Арифметика для III. класи гімн. Львів 1874“ і 2) Мочніка-Дейницького „Наука геометрії з погляду, відділ II. ч. 1. Львів 1876“: крім сего геометрія, як в кл. I; в кл. IV: 1) Мочніка-Дейницького „Наука геометрії з погляду, відділ II. ч. II. Львів 1876“; в кл. V.—VIII: 1) Мочнік-Савіцький „Арифметика і Альгебра для висш. гімн. Львів 1877, 2) Мочнік-Савіцький: „Геометрія для висш. гімн. Львів 1877.“

Історія природи в кл. I. і II.: Зоологія Покорного-Полянського на перший піврік, а на другий: Ботаніка Ростафінського-Верхратського; в кл. III: 1) на первий піврік: Піско-Полянський „Фізика для низших клас гімназійних, Львів 1876,“ на II. піврік: Мінеральогія Ломницького-Верхратського; в кл. IV: Піско-Полянський „Фізика для висших клас гімназійних Львів 1876“; в кл. V. (1. півр.) Бішинґ-Гохштетер-Полянський: Мінеральогія і геологія для висш. кл. шкіл середних, Львів 1890, в 2. півр.: Ботаніка Ростафінського; в кл. VI: Шмідт-Полянський Зоологія для висших клас шкіл середних; в кл. VII: Фізика Похмана-Савіцького.

Льогіка: в кл. VII: Бека — В. И.

Психологія: в кл. VIII: Крієра — В. И.

V. ТЕМИ

до задач письмених в висших клясах.

1) в рускім язиці:

КЛЯСА V. 1) Жнива на селі. (дом.) 2) Гомерової Іліяди пісня перша. Провідна думка. З лектури рускої (шк.) 3) Участь природи в борбі Ігоря з Половцями (шк.) 4) Старинна культура Ассирійців і Вавилонців. (Після науки історії) (дом.) 5) Краса Кулішевої ідилії: „Орися“. (На підставі лектури шкільної) (шк.) 6) Ромуль і Нума Помпілій як основателі римської держави. (На підставі лектури Лівія) (дом.) 7) Провідна думка „Зауля на свободі і в неволі“ (дом.) (На підставі лектури шкільної). 8) Значіне рік для міст і сел (дом.) 9) Стан Греції в часі її упадку. (шк.) На підставі науки історії. 10) Мої Великодні сьвята“ (дом.) 11) Краса природи в поезії ліричній. (шк.) 12) Любов рідної землі. На підставі лект. шк. „Турецькі бранці. (дом.) 13) Пожиток лісів. (шк.) На підставі науки ботаніки. 14) Вага пісний в житю чоловіка. (дом.) На підставі науки шкільної.

КЛЯСА VI. 1) Зима і літо. Порівнанє. (дом.) 2) Погляд на первий період літератури рускої. (шк.) Після науки шкільної. 3) Море приятелем і ворогом чоловіка. (дом.) 4) Лицарські діла Сьвятослава в Болгарії. (шк.) 5) Рим за цїсаря Октавіяна Августа. (дом.) На підставі науки історії. 6) Похід Олега на Царгород в р. 907 (шк.) На підставі лектури шк. 7) Битва під стїнами города Ярослава. З літописи Волинсько-галицької, (дом.) На підставі лектури шкільної. 8) Погляд на другий період літератури рускої. (дом.) На підставі науки шк. 9) Напад Татар на Южну Русь в р. 1240 (шк.) На підставі лектури шк. 10) Причини розцвітту рускої літератури в XVI. і XVII. віці. (дом.) На підставі науки шк. 11) Моє рідне село. (шк.) На підставі лат. лект. „*Laudes vitae rusticae*“ і Кохановського пісни 12 „о *Sobótce*“. 12) Грїб Господень у Великодню пятницю і суботу. (шк.) На підставі рускої лект. З паломника Данила Мниха. 13) Хто в лїтї пустує, в зимі голодує. Мотивувати примірами із життя і історії. (дом.) 14) Осїнь, образ зрілого віку чоловіка. (дом.)

КЛЯСА VII. 1) Хто праці не боїть ся, той щасливий. (дом.) 2) Божества славянські в колядах. (шк.) 3) Значінє устної словесности для пізнаня і зрозуміня народности. (дом.) 4) Дерево єсть образом житя людского. (шк.) 5) Яким обставинам завдячувала Швеція зріст своєї могучости в XVII. в. (дом.) На підставі науки історії. 6) Чи мають люди причину нарікати на старість? На підставі лект. Цицерона: *Cato maior — de senectute*. (дом.) 7) Заслуга Івана Котляревского для рускої літератури. (шк.) На підставі науки шк. 8) Значінє Шашкевича, Головацького і Вагилевича для літератури галицько-рускої. (дом.) На підставі науки шк. 9) „Сонце та хмари“. В перенесеню до житя чоловіка. На підставі приказки Гребінчиної. (шк.)

10) О Боже мій милий!

Хотїло-сяб жить на сьвітї,

Та ба! треба вчитись;

Ще з малечку треба вчитись,

Як на сьвітї жити,

А то гірко буде, тай дуже. (дом.)

КЛЯСА VIII. 1) Наука окрасою багатого, а маєтком убогого. (дом.) 2) Вплив українських кружків на поступ словесности рускої в Галичині. (шк.) 3) Значінє П. Куліша в рускій літературі. (дом.) 4) *Per ardua ad astra*. (шк.) 5) Характер „Козачки“ в оповіданю М. Вовчка. (дом.) 6) Хосен з науки історії. (дом.) 7) Не той убогий, хто мало має, а той, хто багато жадає. (шк.) 8) Чим хочу бути? (шк.) 9) Якого чоловіка називає істория великим і чому? (шк.)

2) в польскім язиці:

KLASA V. 1) Epizod z wakacyi. 2) Jakie okoliczności sprzyjały rozwojowi żeglugi u Fenicyan. 3) Krajobraz Litwy na wstępie Pana Tadeusza. 4) Wiara w życie pozagrobowe u Egipcyan. 5) Najmilsza moja postać w Grażynie Mickiewicza. 6) Zwyczaje ludowe w sielance Brodzińskiego: Wiesław. 7) Jakie węzły łączyły szczepy greckie w jeden naród? 8) Jaki wpływ wywarły wojny perskie na duchowe życie Greków? 9) Życie i charakter Cyrusa młodszego. (Na podstawie lektury Xenofonta). 10) Ważniejsze obrazy przyrody w czterech pierwszych księgach Pana Tadeusza. 11) Obraz wiosny na podsta-

wie „Wiosny“ Lenartowicza. 12) Bitwa pod Cecorą. (Podług szkicu histor. J. Szujskiego). 13) „Gerwazy dzielny ręką — językiem Protazy“. 14) Podanie o Faetoncie (Według Owidyusza).

KLASA VI. 1) Znaczenie ognia w życiu ludzkim. 2) Tok myśli pieśni J. Kochanowskiego: „Nie fortunie, lecz cnocie ufać trzeba“. 3) Burza — wojna. 4) Jakich przymiotów wymaga Górnicki od swego dworzanina? 5) Wina i kara w dramacie J. Kochanowskiego p. n. Odprawa posłów greckich. 6) Osnowa ostatniego trenu J. Kochanowskiego. 7) Życie — to podróż. 8) Zasługi Karola Wielkiego około podniesienia cywilizacji. 9) Charakterystyka „Złotego wieku“ w literaturze polskiej. 10) Kwiaty — a nadzieje. 11) Stosunek cesarstwa niemieckiego za dynastji saskiej do Słowian. 12) Scypion i Maryusz na gruzach Kartaginy. 13. Przyczyny nieszczęść publicznych w Polsce w XVII. wieku. (Na podstawie „Lamentu“ Starowolskiego), 14) Rycerz polski z czasów Jana Kazimierza. (Obrazek skreślony na podstawie Pamiętników Paska).

KLASA VII. 1) Które czynniki wpłynęły na podniesienie się literatury polskiej w okresie Stanisł. Augusta. 2) Charakterystyka Krasickiego jako bajko-pisarza i satyryka. 3) Nie od razu Kraków zbudowano. 4) Charakterystyka Starosty w komedji Niemcewicza: „Powrót posła“. 5) Jaki wpływ ma geograficzne położenie kraju na rozwój narodu w nim mieszkającego? 6) Czy dobrą byłoby i pożyteczną rzeczą, gdybyśmy znali przyszłość? 7) Rozbiór „Świtezi“ Mickiewicza. 8) Francya za Ludwika XIV. 9) Stosunek twórczości poety do historycznej prawdy w „Maryi“ Malczewskiego. 10) Rozwinać myśl dwuwiersza:

„Ptakiem przez młodość człowiek przeleci,
„Przez życie przejdzie — oraczem“. (W. Pol).

KLASA VIII. 1. Wyjaśnić i uzasadnić myśl zawartą w dwuwierszu A. Mickiewicza: „Cierpi człowiek, bo służy sam sobie za kata, Sam sobie robi koło — i sam się w nie wplata“. 2) Jaki obraz państwa i narodu rzymskiego kreśli Krasiński w Irydionie? 3) Charakterystyka Balladyny i Lilli Wenedy jako dwóch odmiennych typów bohaterek tragicznych. 4) Dlaczego w tragedji J. Słowackiego „Lilla Weneda“ w walce

z Lechitami Wenedzi uledz muszą? 5) „Płomień rozgryzie malowane dzieje, Skarby mieczowi spustoszą złodzieje, Pieśń ujdzie cało! (Mickiewicz.) 6) Jaką naukę dla życia czerpiemy ze zdania Wergiliusza: „Tu ne cede malis, sed contra audentior ito“. 7) Czemu zawdzięczają starożytni Grecy swe znaczenie w dziejach świata? 8) Πολλὰ τὰ δεινὰ κ' οὐδὲν ἀνθρώπου δεινότερον πέλει. (Antygone Sofoklesa).

3) В НІМЕЦКІМ ЯЗИЦІ:

КЛАСА V. 1) Ein Sommerabend auf dem Lande, 2) Die Machtstellung der ägyptischen Könige. 3) Ein Ausflug während der Ferienzeit. 4) Über die Todtengerichte der Ägypter. 5) Der Herbst als Zahlmeister. 6) Inhaltsangabe des Gedichtes „Der Zauberlehrling von Goethe“. 7) Mit welchen Schwierigkeiten hatten die Griechen auf ihrem Rückzuge nach dem Tode des Cyrus zu kämpfen? 8) Die Staatsverfassung des Servius Tullius, 9) Woran erkennt man den wahren Freund? Nach Schillers „Bürgschaft“. 10) Die Gewinnung des Kochsalzes und seine Bedeutung im Hauswesen. 11) Ovids Leben. Nach seiner Autobiographie. 12) Ein Spaziergang im Frühjahr. 13) Orpheus und Eurydice. Auf Grund der lat. Lectüre. 14) Zeus bei Homer. Nach der Lectüre Homers.

КЛАСА VI. 1) Das Wasser im Dienste des Menschen. 2) Telemachos bei Menelaos in Sparta. 3) Suae quisque fortunae faber. 4) Krieg der Römer mit Cimbern und Teutonen. 5) Welche Bande knüpfen uns an das Vaterland? 6) Der Grabhügel des Achilles. Auf Grund der Schullectüre. 7) Welche Ursachen haben den Sturz des römischen Reiches herbeigeführt? 8) Chlodwig, der Stifter des Frankenreiches. 9) Der Zweikampf zwischen Hektor und Achilles. 10) „Undank ist der Welt Lohn“. ist durch Beispiele anschaulich zu machen. 11) Lob Italiens. Auf Grund der lat. Lectüre. 12. Rudolfs von Habsburg Wahl und Regierung. 13) Entwicklung des Grundgedankens in Schillers „der Kampf mit dem Drachen“. 14) Untergang der Hohenstaufen und dessen Folgen für Deutschland.

КЛАСА VII. 1) Die Bedeutung der Ströme für die Cultur. 2) Charakteristik Hagens. 3) Abfall der Niederlande. 4) Charakteristik des Gastwirthes in Lessings „Minna von Barn-

helm". 5) Charakteristik des Odoardo Galotti. 6) Warum ist Philipp von Macedonien aus dem Kampfe mit den Griechen siegreich hervorgegangen? 7) Folgen der Erfindung der Buchdruckerkunst. 8) Über die Reformen Maria Theresias. 9) Die Unterwelt. Nach Vergil. 10. Die Vorfabel zu Goethes Hermann und Dorothea.

КЛЯСА VIII. 1) Der Mensch im Kampfe mit der Natur. 2) Iphigenias Charakter bei Goethe.

3) Von der Stirne heiss,
Rinnen muss der Schweiss,
Soll das Werk den Meister loben,
Doch der Segen kommt von oben.

4) Welche Umstände haben den Übergang vom Mittelalter in die Neuzeit herbeigeführt? 5) Über die Beziehungen des Horaz zu Maecenas. 6) Wettstreit der Habsburger mit Frankreich in der Neuzeit. 7) Elisabeth und Maria, entgegengesetzte Charaktere. 8. Welches Bild entwirft uns Tacitus von Tiberius? 9. Die Charaktere der handelnden Personen in „Wallensteins Lager“.

4) Теми до письменного іспиту зрілості.

1. Латинсько-руська: Tac. Agricola c 33—35. від слів Simul instruebatur acies — aut causas rebellandi.

2. Руско-латинська: З рускої читанки для другої класи шкіл середних уступ ст. 65: Фаетон, від слів: Фаетон, син бога сонця — коні пігнали ся з ним ід землі.

3. Грецька: Πιας XVII vv 285—318, від слів ὡς ἔφατ' — ἀλεξέμεναι φόνον αἰών.

4. Руска: Борби Європи з Азією і їх значенє в історії людскости.

5. Польська: Rozwinać i uzasadnić przykładem z historyi i literatury myśl zawartą w słowach: „Złe počęte czyny w dalszym postępie w gorsze rosna winy.“ Szekspir.

6. Німецька: Woher kam es, dass nach den Perserkriegen die Hegemonie von Sparta auf Athen übergieng?

7. Математичні: 1) Розв'язати приналежні до себе рівняня:

$$x^2 - y^2 = 7$$

$$x^4 + y^4 - 2x^2y^2 - \frac{x+y}{x-y} = 42$$

2) Много треба через 30 літ на складаний відсоток на початку кожного року вкладати, щоби потім через 20 літ також на початку року побирати ренту 1500 зр., числячи 5%?

3) Трикутник прямокутний обертає ся около більшої прямки; много виносить поверхня через повний оборот повставшого тіла, коли добуток з осі обороту і протипрямки $n = 486.4$ м, а кут лежачий проти осі обороту $\alpha = 84^\circ 32' 50''$?

VI. Прибори наукові

Збільшились в р. шк. 1895/6:

1. Бібліотека учителів:

Я. О. Головацкий: Народні пісні галицької і угорської Русн. — Антоневиц — Драгоманов: Историческія пісні малорускаго народа. — Білецький-Носенко: Приказки. — Beller-mann-Wolff: Sophocles, König Oedipus, Antigone. — H. Peter: P. Ovidii Nasonis Fasti. — C. Heraeus: Taciti historiarum libri. — A. Draeger: Die Annalen des Tacitus. — Dr. W. Freund: Wörterbuch der lateinischen Sprache. F. Fügner: Cornelius Nepos, Caesars bellum Gallicum. L. Ranke: Weltgeschichte. — Peschel-Kirchhoff: Völkerkunde. — C. Claus: Lehrbuch der Zoologie. — G. Tschermak: Lehrbuch der Mineralogie. — M. Bobrzyński: Dzieje Polski w zarysie. — P. Chmielowski: Zarys najnowszej literatury polskiej, Studya i szkice z dziejów literatury polskiej, Zarys biograficzno-literacki, Kobiety Mickiewicza, Słowackiego, Krasińskiego.

Дар професора Чичкевича: Suhle-Schneidewin: Griechisch-deutsches Wörterbuch. — E. Munk: Geschichte der römischen Literatur. — M. Seyffert: Palaestra Ciceroniana. Часописи: Зоря, Учитель, Кієвская Старина, Muzeum, Kosmos, Zeitschrift für österr. Gymnasien, Verordnungsblatt des Ministeriums für Cultus und Unterricht.

З кінцем р. шк. 1896 числить бібліотека: 448 творів.

2. Бібліотека учеників.

а) руска:

1) Історія літератури рускої. Ч. I. П. III. Ом. Огоновского. (Примірників 10) 2) Захар Беркут Івана Франка. (При-

мір. 2) 3) Новий Дідич М. Йокал. (Прим. 2.) 4) Замок Делї Ганни Кірі. 5) Девайтіс М. Родзевічівни. (Прим. 2) 6) Гроші а Праця Дядька Адама. 7) З чужих Зільників. (Прим. 2) 8) Соняшний Промінь Василя Чайченка. 9) Повісти Федьковича. (Прим. 3) 10) Без праці Ів. Франка. 11) Павло Полуботок Осипа Барвіньського. 12) Срлсаньска Діва Фр. Шіллера — пер. Горницький. (Прим. 3). 13) Кобзар Т. Шевченка. (Прим. 5). 14. Народні оповідання М. Вовчка Т. І. П. Ш. (Прим. 4). 15. Кобзар Т. Шевченка для дітей. 16) Попались Ів. Левицького. 17) Етнографія Славянщини О. Стодольського. 18) Угорска Русь Василя Лукича. 19) Оповіданє про Хведора Християнина і Оврама Жидовина. 20) Збірник оповідань Бібліот. Батьківщини. 21) Вільгельм Тель Фр. Шіллера перек. В. Кміцикевич (Прим. 3). 22) Скандинавщина в давній Русі Ом. Партицького. 23) Дзвінок, Письмо для дітей і молодежи В. Шухевича (4 річники). 24) Ластівка для молодежи і міщан Поповича (1 річник).

З кінцем р. ш. 1896 числила бібліотека руска 155 творів (не вчисляючи томів і дублетів).

б) польска.

J. Korzeniowski Mnich. Sienkiewicz Potop, 6 t. Pan Wołodyjowski, 3 t. Pisma t. II. i III. J. Słowacki Dzieła, wyd. Biegeleisena, 4 t. Ant. Malczewski Marya, wyd. Parylaka. St. Tarnowski Chopin i Grottger. Al. Feliński Barbara Radziwiłłówna. J. U. Niemcewicz Spiewy histor. Wł. Łoziński Madonna Busowiska. Niemcewicz Powrót posła. Szekspir Makbet. Pasek Pamiętniki, wydał Bobin. L. Siemieński Portrety liter. t. 4. Goszczyński Zamek kaniowski. Hoffman: Ze szwedzkich czasów, Ciężka próba, Nemezis, Wuj i siostrzeniec. Szyndler Z nad Gopła. Wal. Łoziński Ludzie z pod słomianej strzechy. Czyczkiewicz Życie rodz. dawnych Rzymian (Dar prof. Czyczkiewicza). Stan. Majerski Życie dom. staroż. Greków. A. Gennevraye Ulicznik. T. Ziemia Młodość Mickiewicza. Szyndler Bolesław Chrobry. Rzewuski Pamiętki Sew. Soplicy. Prus (Głowacki) Placówka. Sienkiewicz Pisma, t. XX. Bełza Zakłete dzwony. Bełcikowski K. Brodziński. Słowacki Ojciec zadżumionych, wydał Parylak. Rodziewiczówna Dewaitis.

З кінцем р. ш. 1896 числила бібліотека польска 129 творів в 135 томах.

в) німецька.

1. Österreichisches Sagen- und Märchenbuch von Ferdinand Zöhler, 2. Kreuz und Schwert, Historische Erzählung aus den Zeiten der Kreuzzüge von Ferdinand Zöhler. 3. Die Mongolenschlacht bei Olmütz von Gustav Höcker. 4. Aus Tagen der Gefahr von A. Groner. 5. Erzählungen aus der Geschichte Österreich-Ungarns von A. Groner. 6. Österreichische Alpen geschichten, Fünf Erzählungen von Ferdinand Zöhler. 7. Unter dem Kaiser-Adler von Ferdinand Zöhler. 8. Die Reise in den Nasswald von Dr. Heinrich Noé. 9. Der Wildgärtner von Heiligenblut von Dr. Heinrich Noé. 10. Primus und Samo von Dr. Heinrich Noé.

З кінцем р. ш. 1896 числила бібліотека німецька 132 творів.

3) Кабінет історично-географічний.

1. Kiepert H.: Nord-Amerika (politisch). 2. Kiepert H.: Süd-Amerika (politisch). 3. Baur C. F.: Österreichisch-ungarische Monarchie (дуплікат). 4. Le Monnier F.: Sprachenkarte von Österreich-Ungarn. 5. Stanislaw Majerski: Galicya i Lodomerya z W. Ks. Krakowskiem. 6. Arendts Dr. Karl: Die Schweiz. 7. Arendts Dr. Karl: Niederlande und Belgien. 8. Felks Inductions-Globus. 9. Lehman Ad.: Geographische Charakterbilder (22 образів). 10. Kiepert H.: Die Reiche der Perser und Alexander des Grossen. 11. Kiepert H.: Alt-Italien (дуплікат). 12. Kiepert H.: Alt-Gallien und Germanien. 13. Spruner-Bretschneider: Europa im 350 J. nach Christo (дуплікат). 14. Spruner-Bretschneider: Europa im Anfange des VI. Jahrhunderts (дуплікат). 15. Spruner-Bretschneider: Europa zur Zeit Carls des Grossen (дуплікат). 16. Umlauf: Wandkarte zum Studium der Geschichte der öster.-ungarischen Monarchie. 17. Hauptformen der Erdoberfläche, Relief zur Erklärung der geographischen Begriffe.

З кінцем р. ш. 1896 числив сей кабінет 81 приборів (мап, глобів, образів)

4. Габінет історії природи.

а) Зоологія. Череп чоловіка; 15 okazів ссавців: Ревак, ухап, кертиця, їж, мідія, лис, горностаї, ласиця, тхір, куниця, видра, вивірка, миш, щур і заяць; черенний зуб слоня; жолудок вівиї. 37 okazів птахів: Яструб, орел, суп, пугач (2 okaz.), воробець (2 ок.), щиглик, снігур, жайворонок, соловій, кіс, омелянок, сорокопуд, синиця, сорока, крук, гайворон, ластівка, колібр, зазуля, одуд, водомороз, красиворона, дятель, папуга, голуб, катервак, куронатва, перепелиця, чапля, слуква, деркач, коростіль, крижівка, мева і перкун; яйце струся. Черепаха, скелет ящірки, хамелеон смочик і яйце крокодила. Печеровець. 18 okazів риб: Окунь, бабець, сяник, мнюх, сом, шаран, петруг, щука, оселедець, угор, комонець, иглиця, осетр, людод, плахур, піскоглід, тиравка і яйця людоді; позвонки всіх громад позвоночних. Скелет скірний хруща і орудя ротові труна, побільшені моделі; переображене дюка. Хрестяк, помочильник, сукаль, мизгир, кліщ, косар і оцелик. Равлинець, богомоль, кулячка, зявоніг, стріловець і селехівка. Дожджаник, глиста, стончак, цїпак з уграками і мотиличник. Слимак, маелюк, хлизень, намулик, плоскокружок, вежалка, скручань, шолов, стожець, порцелянка, кольчинець, слуханя, раковина; оплавка; мутнак і єго яйця, кораблик; жуберниця, гребенятка, сердушка, троїсть, вертень і скалосіч. Хлюсняк. Грибиця, органки, паристниця і губійка. Всіх okazів і моделів зоологічних було з кінцем р. ш. 1896: 195.

б) Ботаніка. Моделі рости: Папороть, коситень, лелія, суниця, слиз, яблінь, вишня, рожа, острожина, болиголов, верба і пліснь. Проріз поперечний пальми. Галузка кидра ливанського. 2 зільники. Всіх okazів ботанічних було з кінцем р. ш. 1896: 81.

в) Мінералогія. Арсен, антимон, висмут, олово, цина, цинк, мармороскі діяменти, цитрин, моріон, ахат, іаліт, опаль деревний, идрофан, руда мочарна, флюорит, дольомит, ангидрит, тенесовець, анатит, туркуе, шмараїд, бериль, котяче золото і срібло, ортокляз. Збір палеонтологічний (40 ок.)

Всіх скал і мінералів було з кінцем р. ш. 1896: 196.

5. Габінет фізикальний.

1) Римська вага, 2) Бльоки, 3) Поліснасти, 4) Машина центробіжна з осію поземою і вертикальною, до того: а) тягарок підношений кулею, б) ринва з 3 кульками с) дві кулі о різних масах, d) сосуди получені е) два полуденники металеві, f) баня на течі о різних густотах, g) перстень металевий, h) ланцюжок металевий, і) 5 тіл деревляних k) модель колибня Фукольта, 5) Колибень Фукольта після Вайнгольда, 6) Модель ваги десятичної, 7) Приряд Боненберґера, 8) Приряд на доказ тиснення течі на дно, 9) Сосуд до впливу течі в різних висотах, 10) Приряд на доказ вигона, 11) Сосуди сполучені з поділкою для двох течій о різних густотах, 12) Приряд на доказ впливу течі з посудів получених, 13) Ареометер тягарковий з сосудомъ шкл., 14) Приряд до ендосмоси з поділкою, 15) Модель помпи всисаючої, 16) Модель помпи нагнетаючої, 17) Модель пожарної сикавки 18) Барометр Фортена, 19) Манометер ртутевий, 20) Приряд до дифузії газів, 21) Монохорд, 22) Сирена Каняр-Лятура, 23) Два діяпазони для доказу звінкості, 24) Болонка золота перепускаюча сьвітло, 25) Фотометер Бунзена, 26) Геліостат, 27) Скіоптикон Штерера, 28) Призма прямокутна, 29) Призма ахроматична, 30) Таблиці спектральні, 31) Перстені Невтона, 32) Щипці турмалінові, 33) Приряд Тиндаля до означеня тепла взглядного, 34) Дві штаби магнетичні, 35) Батерия магнетична, 36) Електромагнес, 37) Два телефони, 38) Цівка індукційна, 39) Модель мікрофона, 40) Приряд Ампера після Вайнгольда, 41) Буссоля стичних після Вебера, 42) Машина динамоелектрична 43) Мапа зьвізд.

Всіх фізикальних приборів було з кінцем ш. р. 1896 : 141

VIІ. Заходи

коло фізичного розвою молодежи.

В наслідок рішення Висок. ц. к. Міністерства В. і П. з 15. падол. 1893 ч. 18830 і Вис. ц. к. Ради шк. краєв. з 15. цвѣт.

1894 ч. 7912 відбуваються вже другий рік систематично ведені забави для молодіж.

Конференція учителів, що відбула ся в сій справі, розділила зібрані датки молодіж з початком другого півроку на уряджене боєвища і закушно відповідних приборів до шкільних забав, та ухвалила внесення стремлячі до з' організованя і веденя забав та прогульок.

А) Устрій забав на павзах. Одну половину подвіря перед шкільним будинком, що належить до ц. к. II. їмн., призначено на забави для учеників низшої їмназії, другу же за будинком для учеників вищої їмназії. В часі павз забавляли ся ученики під проводом учителя, що надзирає над забавами, в всілякі гри, як: золотий міст, в деркача, перерваний ланцух, в короля, в третого, ката і миш, питку, ножну шилку, в когутика, відбиванку і т. п. Рівнож справлено сїм великих бальонів, крокет, бари, обручі і кружево, а молодіж не тільки забавляла ся радо, але і вправляла ся в їмнастичних вправах.

Б) Прогульки поза місто. Окрестність Перемишля не богата в вільні місця і прогалини в лісах. Одинока місцевість, що відповідає повисеним вимогам: „Малі Буди“ занята звичайно посторонними людьми. Тому то ходили ученики там лиш три рази, а то під проводом учителя їмнастики, а раз під проводом учителя, що надзирає над забавами. Засе ходили ученики поодинокими клясами в дальші околиці: до Красічина, Липовець і Пралковець під проводом проф. Прийми і Дра Величка.

В) Купелі і ховзанка. Місцеві обставини подають молодіж пригожі нагоди до купелів в ріці літною порою і до ховзанки зимою. Тому настоював заклад наукою і принукою, щоб молодіж користала з сїх розривок, условлював ся з тутешними підприємцями купелевими і лижварскими о як найприступнійші ціни для учеників; однакож з сїх заходів ученики мало користали, вибираючи собі на великім просторі Сяну місця догідні, безпечні і перш усього безплатні, де віддавались забаві цілою душею.

VIII. Поміч наукова для бідних учеників.

Убогу молодіж запомагає:

I. *Бурса і.п. св. О. Николая в Перемишли* (утримує ся коштом і заходом Товариства Бурей ім. св. О. Николая в Перемишли), давала в р. шк. 1896 приют 32 питомцям, ученикам рускої гімназії.

II. *Брацтво церковне св. О. Николая в Перемишли* надіяло убогу молодіж одягом.

III. *Жертви* впливаючі на руки Дирекції на підмогу біднійшої молодежи.

Прихід в р. 1896:

1) Датки родичів при вписах	50 зл. — кр.
2) Жертва о. Осипа Шуховеского (через Дра Е. Олесницького)	25 " — "
3) Жертва збору учительского	10 " 30 "
4) Жертва о. Сохоцького	4 " — "
5) Жертви учителів і молодежи на екзортах	12 " 30 "
Сума приходу	101 зл. 60 кр.

а з давнійших часів 1 книжочка „Народної Торговлі“ вартости 10 зол. а. в.

Розхід:

1) На підмоги шкільної оплати	21 зл. — кр.
2) На фонд мундуровий приділено	20 " — "
3) На харч, одіж, станцію, ліки для молодежи видано	65 " 90 "
Сума розходу	106 зл. 90 кр.

Остає отже на рік слідуєчий недобір в сумі 5 зл. 30 кр., а з готівки 1 книжочка „Народної Торговлі“ вартости 10 зл.

IV. *Товариство і.п. св. Кирила*, завязане в р. 1896 на підставі статута, затвердженого Вис. ц. к. Намістництвом з дня 25. лютого 1896 ч. 13400 з річною вкладкою 240 зл. Цілю товариства єсть запомагати убогу молодіж рускої гімназії в Перемишли. На загальних зборах в цьвітни 1896 вибрано предсідателем проф. Д. Чеховеского, містопредсідателем катихита о. І. Савчина, секретарем проф. С. Зарицького, касиєром проф. І. Прийму, контрольором проф. І. Малиновеского, заступниками виділових: о. О. Кормоша і о. Н. Підгорецького.

На цілі товариства, а особливо на *ундуруванс* учеників рускої гімназії зложили добровільні датки слідуєчі Вп. Добродії :

Товариство асекур. Дністер 50 зл., дир. Гр. Цеглиньський 10 зл. 90 кр., др. Косак 10 зл., о. Д. Марчак з Головецька 20 зл., на весілю п. Дмоховського зібрано 11 зл. 40 кр., на сьвяченім у о. Кручковського в Нагачеві дав щирій друг молодежи 21 зл., о. К. Яримович зі Львова 7 зл., о. А. Ломницький 5 зл., о. Калинич з Жукова 5 зл., бурмистр Паар з Яворова 5 зл., полковник З. Павлюх 5 зл., о. Іолян з Риботич 1·50 зл., о. Ос. Кордасевич з Цетулі 1 зл., о. Юл. Гладилевич з Боленович 2 зл., о. Сенета з Бикова 1 зл., о. Мрозовський з Корениці 50 кр., дир. Цеглиньський, Телесницький, І. Матковський, І. Гаращак в гостині у Дра Кормоша 3 зл., о. В. Цюк з Балич 4 зл., пані Чичиловичева 3 зл., на вечерку у ком. Матковського зібрано 2 зл., оо. К. Федорович, П. Іссовський, А. Чернецький, С. Смулька, М. Ковшевич, І. Калитовський, В. Фартух і А. Бончевський на Соборчику деканату варяжского в Ульвівку 7 зл., о. Белкот 5 зл., при вписах до гімназії 20 зл., о. А. Сінкевич з Кунина 10 зл., ученики 8. класи 5·50 зл., оо. Решетилевич, Ломницький, Гукевич і дир. Захариясевич з Радимна 5 зл., о. С. Мацюрак 2 зл., о. Лисяк 5 зл., о. Папи з Цьвірки 1 зл., ученики 6. класи 6·60 зл., п. Логин з Вільча 1 зл., о. Грицикевич з Нанчівки 2 зл., о. Маляркевич з Свидниці 2 зл., о. Сав. Сохоцький 4 зл., Кульчицький з Мельца 2 зл., сов. Несторович 5 зл., сов. Танчук 3·40 зол., Др Кормош 4 зл., о. Т. Ярема 2·80 зол., о. Попіль з Смільника 1 зл., ученик Цеглиньський 1 зл., по 2·40 зол. зложили Вп.: оо. прал. Чехович, Войтович, Подолинський, С. Зарицький, о. сов. Стрийський, В. Кміцикевич, І. Малиновський, А. Наконечний, І. Прийма, о. І. Савчин, о. О. Кормош, А. Чичкевич, І. Гаращак, Д. Чеховський, Др Шпрінгер, І. Франчук, А. Ярема; К. Горбаль 1·80 зл., Д. Левкевич 1·40 зл., Ом. Кордасевич 1·40 зл., М. Мартинець 1·20 зл., І. Осьмак 1·20 зл., К. Ціммерманн 1 зл., Др Г. Величко 45 кр., ученик Рейнарович 50 кр., о. Сінкевич з Серн 50 кр., ученик Малиновський 50 кр., уч. Марчак 50 кр., вахм. Решетилевич з Радимна 1 зл., разом 315 зл. 15 кр., дрібними датками зібрано до кінця марта 24 зл. 11 кр. Від 1. цвітня до кінця липня взріс фонд мундуровий до суми 410 зл.

Дійсні члени товариства ім. св. Кирила :

Вн. В. Баранецкий, концеп. скарб. з Перемишля, О. Др І. Бартошевский, проф. теол. зі Львова, Др Г. Величко, проф. гімн. з Перемишля, О. І. Войтович, пралат, О. Гарацак, директор каси хорих з Перемишля, О. Юл. Гладилевич, парох з Боленович, К. Горбаль, проф. гімн. з Перемишля, С. Губчак, урядник маіст. з Перемишля, О. Ісцев, проф. гімн. з Ряшева, С. Зарицкий, проф. гімн., В. Кміцикевич, проф. гімн., О. Кордасевич, проф. гімн., О. О. Кормош, катихит, Др. Т. Кормош, адвокат, Л. Кузьма, проф. гімн., з Перемишля, О. К. Кузик, парох з Махнова, Д. Левкевич, проф. гімн., Л. Левицкий, судия, О. Др М. Людкевич, проф. теол., І. Линецкий, директор „Народної Торговлі“ з Перемишля, І. Малиновский, проф. гімн., М. Мартинець, комісар лїс., О. Е. Менціньский, катихит, І. Матковський, комісар скарб., Ю. Матковска, жена ком. скарб., А. Наконечний, проф. гімн., Ю. Несторович, совітник скарб., Н. Підгорецкий, сотруди́ник катед., О. М. Подолинський, пралат, І. Прийма, проф. гімн., з Перемишля, Т. Решетилевич, вахм. з Радимна, О. І. Савчин, катихит гімн., О. І. Стрийский, совітник конс., Д. Танчук, совітник скарб., І. Франчук, проф. гімн., Г. Цеглинський, директор гімн., К. Ціммерманн, проф. гімн., О. К. Чехович, мітрат, Д. Чеховский, проф. гімн., А. Чичкевич, проф. гімн., Др. К. Шпрінгер, лікар штаб. з Перемишля, О. А. Яворский, парох з Боруссова, В. Сас. Яворский, совітн. скарб. з Бережан, А. Ярема, професор гімн., О. Т. Ярема, катихит, М. Яценьо, судия, М. Яцик, учитель нар. з Перемишля,

Всім великодушним добродіяли складає Дирекция і Виділа товариства іменем бідної рускої молодєжи сердечну подяку.

ІХ. Літопись гімназії.

Ц. к. висша гімназия II. в Перемишли, отворена, як висше наведено, силою Найвисшої постанови з д. 12. мая 1895, перебуває сим первий рік свого житя. З'організована она з початком сего ш. р. з дотеперішних клас рівнорядних з викладовим язиком руским, котрі рівнож на підставі Найвисшої постанови з д. 29. липня 1887 заводились поступенно при тутешній ц. к. гімназії з викладовим язиком польским, почавши вже від ш. к. 1888/9.

З сям роком отворено клясу VIII. і рiвночасно відокремлено заклад яко осiбну гiмназию державну з урядовою назвою: Ц. к. гiмназия II. в Перемишлi.

Отворене гiмназiї відбулось рiвночасно з посвяченем нового будинку гiмназiяльного дня 3. вересня 1895 з рiдкою величавостiю i торжественностiю.

О год. 9. явились в сьвітло прикрашенiй авлi гiмназiяльнiй вєi мiсцевi представителi духовних i мирских властiй, помiж ними три мiсцевi владики з своїм супроводом, маршалок повітовий князь Адам Санiга, командант прiности генерал Юлiян Рошковекий, совiтник Намiстництва Горецький, члени обох капiтул i проч. Почiм ввели оба директори прибувшого умисно на се торжество Намiстника, Є. Е. графа Казимира Баденього, вь супроводi вiцепрезидента Ради ш. к. вл. Михайла Бобжиньского i Инспектора краєвого вл. Івана Левiцького. Владики, Намiстник i Вiцепрезидент Ради ш. к. заняли мiсця на приготованих для них престолах, що стояли обобiч великого, цьвітами i пальмами пристроєного трону, на котрiм красувалось велике погрудє Єго Величества Цiсаря Франц Йосифа I.

Торжество розпочав Преосв. Епископ Др. Юлiян Пелеш богослуженєм, в часi котрого сьпiвав прекрасно мужеский хор ученикiв рускої гiмназiї. По богослуженю відсьпiвав хор народний имн, а Преосв. Епископ латиньский, о. Лука Солецкий, виголосив з свого престола проповiдь на тему: початокь мудрости — страх божий. Владича проповiдь виголошена була з такою красою, рiчивостiю, апостольскою усердностiю i пориваючою любовою до молодежи, що присутним пiвгодинна проповiдь здалась лиш одною хвилею, перебутою десь в висшiм i красшiм сьвiтi.

По проповiди наступило благословенiє будинку гiмназiяльного, котрого довершили власноручно вєi три владики.

По посвяченю дому зiбрались гостi, оба збори учительскi i молодiж назад в гiмназiяльнiй авлi, де промовив Є. Е. п. Намiстник ось такими словами:

„Перед хвилею зволили Преосв. Епископи відправити службу Божу i довершити посвяченя сего шкiльного будинку, призначеного на помiщенє двох повних висших гiмназiй.

На мене тепер черга, щоби в iмени краєвої Ради шкiль-

ної, яко шеф адміністрації сего краю коронного, висказати в кількох словах: чого потреба, щоби сей будинок служив на славу Божу і пожиток людській, та щоби поміщені в нїм заведеня наукові розвивали ся по мисли законів, приписів, інтенцій і змагань краєвої Ради шкільної. Передовсім мусять співділати директори зі зборами учительськими, відтак ученики, а в кінци родичі і опікуни, як також взагалі жителі міста Перемшля. Точність в вповнюваню обовязків, точність і невпинність в праці, прихильність і вирозумілість, оперті о серце і розум, любов до званя, котра мусять вести до ублагороднюваня і уліпшуваня в діланю — отсе мета для директорів і зборів учительських. Ученикам поручаю, щоби вироблювали в собі любов для Бога, пошанованє для старших, стійність в пильности, карність і опрятність, заразом щоби віднихали від себе всякі злі підшепти, а злом для учеників єсть се, що школа збороняє. В кінци суспільність, отже родичі, опікуни і жителі взагалі, повинні окружати заведеня наукові опікою, печаливостію і прихильностію, співділати і допомагати зборам учительським, уморальнювати, ублагородняти молодїж та підносити супротив неї значїне і повагу школи, а ніколи критикою або легковаженєм річи або людий супротив молодежи єї не понижати.

Правительство і краєва Рада шкільна старають ся і будуть на дальше старати ся витворити всі услівя потрібні для розвитку школи, все, що може причинити ся до піднесеня уровня морального і інтелектуального та до улекшеня задачі, котрої зміст подаю в словах: виховувати і образувати молоді покоління на богобойних, честних, трудолюбних, до краю привязаних і пожиточних горожан.

Чи ж-ж поставленє сего величавого будинку не єсть також одним з численних доказів сеї печаливості і дбалості правительства та краєвої Ради шкільної? Коли в иньших краях самі громади переважно старають ся о відповідне поміщенє також і шкіл середних, правительство, знаючи трудні і тяжкі відносини материяльні, в яких край находить ся, памятаючи також і занедбаня минувшости, старає ся в межах можности помагати громадам мійским, іменно там, де громади мійські обовязкам, які на них виключно тяжать, ледви можуть подужати.

З сим роком отворено клясу VIII. і рівночасно відокремлено заклад яко осібноу гімназію державну з урядовою назвою: Ц. к. гімназія II. в Перемишлі.

Отворенє гімназії відбулось рівночасно з посвяченем нового будинку гімназійного дня 3. вересня 1895 з рідкою величавостию і торжественностию.

О год. 9. явились в сьвітло прикрашеній авлі гімназійній всі місцеві представителі духовних і мирских властей, поміж ними три місцеві владки з своїм супроводом, маршалок повітовий князь Адам Саніга, командант пріпости генерал Юліян Рошковский, совітник Намістництва Горецький, члени обох канітул і проч. Почім ввели оба директори прибувшого умисно на се торжество Намістника, Є. Е. графа Казимира Баденього, въ супроводі віцепрезидента Ради ш. к. ви. Михайла Бобжиньского і Інспектора краєвого ви. Івана Левіцкого. Владки, Намістник і Віцепрезидент Ради ш. к. заняли місця на приготованих для них престолах, що стояли обобіч великого, цвітами і пальмами пристроєного трону, на котрім красувалось велике погрудє Єго Величества Цісаря Франц Йосифа I.

Торжество розпочав Преосв. Епископ Др. Юліян Пелеш богослуженем, в часі котрого съпівав прекрасно мужеский хор учеників рускої гімназії. По богослуженю відсъпівав хор народний имн, а Преосв. Епископ латиньский, о. Лука Солецкий, виголосив з свого престола проповідь на тему: початокъ мудрости — страх божий. Владича проповідь виголошена була з такою красою, річivostiю, апостольскою усердностию і пориваючою любовою до молодежи, що присутним півгодинна проповідь здалась лиш одною хвилею, перебутою десь в висшій і красшій сьвітї.

По проповіді наступило благословеніє будинку гімназійного, котрого довершили власноручно всі три владки.

По посвяченю дому зібрались гості, оба збори учительскі і молодіж назад в гімназійній авлі, де промовив Є. Е. п. Намістник ось такими словами:

„Перед хвилею зволили Преосв. Епископи відправити службу Божу і довершити посвяченя сего шкільного будинку, призначеного на поміщенє двох повних висших гімназій.

На мене тепер черга, щоби в імени краєвої Ради шкіль-

ної, яко шеф адміністрації сего краю коронного, висказати в кількох словах: чого потреба, щоби сей будинок служив на славу Божу і пожиток людській, та щоби поміщені в нїм заведеня наукові розвивали ся по мисли законів, принципів, інтенцій і змагань краєвої Ради шкільної. Передовеїм мусять співділати директори зі зборами учительськими, відтак ученики, а в кінци родичі і опікуни, як також взагалі жителі міста Перемішля. Точність в виконюваню обовязків, точність і невпинність в праці, прихильність і вирозумілість, оперті о серце і розум, любов до званя, котра муєсть вести до ублагороднюваня і улїпшуваня в діланю — отсе мета для директорів і зборів учительських. Ученикам поручаю, щоби вироблювали в собі любов для Бога, пошанованє для старших, стійність в пильности, карність і опрятність, заразом щоби відпихали від себе всякі злі підшенти, а злом для учеників єсть се, що школа збороняє. В кінци суспільність, отже родичі, опікуни і жителі взагалі, повинні окружати заведеня наукові опікою, печаливостію і прихильностію, співділати і допомагати зборам учительським, уморальнювати, ублагородняти молодїж та підносити супротив неї значїне і повагу школи, а ніколи критикою або легковаженєм річи або людий супротив молодежи єї не понижати.

Правительство і краєва Рада шкільна старають ся і будуть на дальше старати ся витворити всі услівя потрібні для розвитку школи, все, що може причинити ся до піднесеня уровеня морального і інтелектуального та до улєкшеня задачі, котрої змієт подаю в словах: виховувати і образувати молоді поколїня на богобойних, честних, трудолюбних, до краю привязаних і пожиточних горожан.

Чи ж-ж поставленє сего величавого будинку не єсть також одним з численних доказів сеї печаливості і дбалості правительства та краєвої Ради шкільної? Коли в иньших краях самі громади переважно старають ся о відповідне поміщенє також і шкіл середних, правительство, знаючи трудні і тяжкі відносини материяльні, в яких край находить ся, памятаючи також і занедбаня минувшості, старає ся в межах можности помагати громадам мійским, іменно там, де громади мійські обовязкам, які на них виключно тяжать, ледви можуть подужати.

Однак поставленє сего будинку має ще и иньше, гллубше значенє, котре при нинїшній торжественній нагодї піднести і зазначити видаєсь менї обовязком. Під одним дахом приміщуємо два заведеня рівнорядні. Се не случай. Стало ся се по гллубокій розвазі, се система, се засада, се проба, але проба лиш в тїм значеню, що она перша; рішуче однак порішенє, що в сих услївах і лиш в сих услївах будемо прикладати руку до культурного розвитку обох народностей край наш заселяючих там, де потреба сего буде сконстатована і умотивована, та де услїва найдуть ся. Під одним дахом, бо вітчина одна, під одним дахом, бо лиш під одним дахом живуть ті, котрі мають сильну волю і постановленє взаїмно любити ся, поважати ся і цїнити, взаїмно собі уступати і свій вспільний інтерес так само розуміти. Тож се не проба в тїм змислі, щоби пробувати, чи гадка удасть ся чи ні, бо мусить удати ся; в се віримо і будемо з желїзною консеквенцією переводити сю здорову гадку без огляду на зміну осіб або на відмінні погляди людий. Сими гадками оживлений і перенятій, витаю вас тут, панове, зібраних в сїм посвященім що лишень будинку та взиваю зачинати вашу працю в імя Воже.“

По промові п. Намістника відєспївали хори учеників обох гімназий одвітні і нарочно на се торжество уложені кантати. Слова до рускої кантати уложив директор Цеглинський, а музику наш композитор-музик о. Остап Нижанковський.

По кантатахь слїдували промови директорів, С. Пьонткевича, директора І. гімназії в язиці польскім, Г. Цеглинського, директора ІІ. гімназії, по руски. Оба бесїдники представили живописними словами високу цїль гімназияльної науки і вихованя, звеличали з признанем для збору учителїв і молодежи мирний та гуманний дух, який прошибає та оживляє оба інституту наукові, та закінчили торжественною заявою вдяки для Найяснїйшого Монарха, що своєю Найвисшою Опікою обгорнув і так щедро надїлив тутешню молодїж. По промовах директорів загомїла простора авля від одушевлених окликів: „Наш Найяснїйший Монарх Цїсар Франц Йосиф І. най живе многі і многі лїта!“

По сїм виступили два ученикя VІІІ. кляси, оден з польскої, другий з рускої гімназії і в промовах своїх віддали честь і поклін Є. Е. п. Намістникови, котрого вітцївській опіці і без-

ушним заходам завдячує молодіж нинішній торжественний день, день отвореня нової гімназії і посвячення нового будинку. Вдячність нашу, говорили бесідники — заявляємо сего дня лиш словами, кладемо її однако в мету свого житя, щоб колись ділом доказати, як щиро і як глибоко відчуваємо нині Вашу високу ласку. Закінчили усердним зазивом: „Наш Намістник, Ёго Ексцеленція граф Казимир Бадені, най живе многі а многі літа!“ Присутні повторили трикратно вдячний завіт молодежи, а п. Намістник зійшов із свого престола і розмовляв ласкаво з обома учениками. В імени рускої молодежи промовляв ученик VIII. класи Роман Сембратович.

На сїм торжество скінчилось. Оба директори просили достойних гостей о вписанє своїх імен в пропамятні книги гімназійні, що за приводом п. Намістника вчинили всі присутні. Почім розійшлись оглянути новий будинок. Так закінчив ся памятний день 3. вересня, день отвореня рускої гімназії і посвячення нового будинку шкільного, в котрім поміщені обі гімназії перемискі.

Того дня наспіло до Дирекції багато письм привітних, а між ними від духової посестри, рускої гімназії у Львові, такої основи: „Радіючи щиро отвореню другої рускої гімназії пересилає Дирекция і збір учительський першої рускої гімназії у Львові своїй посестрі на руки сьвітлої Дирекції сердечний привіт з бажанєм як найкрасшого розвою сего з ласки Монарха нововідкритого заведеня. Харкевич. Громницький.“

Запис учеників до гімназії відбув ся в трех послїдних днях місяця серпня 1895 р. Вступні іспити до кл. I. і класи приготовляючої відбувались в днях 15—17. липня перед фєриями, а 1—3. вересня 1895 р. по фєриях.

День 4. жовтня 1895 р. обходив заклад яко день Ангела Ёго ц. к. Величества Найяснійшого Монарха торжественним богослуженєм в церкві катедральній, так само і день 19. падолиста 1895 яко день Ангела Ёї ц. к. В. Найяснійшої Цїсаревой.

Від 11—22. сїчня 1896 люстрував гімназію Вп. Інспектор краєвий і совітник шкільний Іван Левіцький.

Дня 21. марта сьвяткувала гімназія XXXV. роковини смерти народного кобзаря Тараса Шевченка музикально-вокальними вечерницями в сали гімнастичній з слїдуючою програмою Часть I. Вступне слово — проф. Д. Левкевич, Кишакевич

домашнього надзору на вихованє і науку молодежи, радить ся родичам і опікунам перед вибором і наймом станцій звідатись передше в Дирекції гімназияльній, чи дотична станция, про котру думають, ученикам не зборонена.

Так само подасть Дирекция найліпших інформацій що до вибору домових учителїв, котрих родичі а взглядно ученики без відома школи приймати не повинні.

Б. Хто вперве записуєсь до гімназії, має при записі показати :

а) метрику уродження, без котрої жаден новий ученик не буде прийнятій;

б) сьвідоцтво защевленої віспи або ревакціянації в році попереднім;

в) сьвідоцтво тої школи, де передше ходив на науку.

6. Кождий ученик складає при записі 1 зл. на наукові прибори; ученики, що не в силі виказати ся сьвідоцтвом сеї гімназії за піврік попередний, складають крім того 2 зл. 10 кр. вписового. Таку оплату складають і тоті, що вправді ходили давнійше до сеї гімназії, але опісля, хочби навіть в посліднім півроці, перестали ходити до школи. З початком другого півроку складають ученики, з виїмкою найбіднійших, 1 корону на прибори до забави.

7. Ученики, що записались до І. кл., з виїмкою репетентів, мають в першім тижни внести до Дирекції прошеня о увільненє від шкільної оплати. До прошеня треба залучити сьвідоцтво убожества, потверджене через дві власти. По двох місяцях розважить збір учительський, чи захованє, пильність і поступ учеників ві всіх предметах наукових суть що найменше „добрі.“ В таким случаю увільняє їх Рада шк. від оплати під условієм, що з кінцем півроку мати муть степень перший, а обичаї і пильність що найменше добрі. Если-б те не наступило, дотичний ученик з'обовязаний в перших днях другого півроку зложити оплату за 1. піврік.

Ученики, що їх збір учителїв не поручив Раді шк. до увільнення від оплати, та репетенти І. класи мають зложити оплату за 1. піврік найдалше до кінця падолиста.

8. Ученики, що зголошують ся до І. класи, здають в назначених (під 3) речинцях іспит вступний. Вибір речинця лишений кождому до волі. Однак на всякий случай хто раз іспиту

не зложить, має того року до кожної иньшої гімназії вступ зборонений.

9. Ц. к. гімназія II. в Перемишлі має окрім звичайних 8 класів гімназіяльних еще *однорічну класу приготовляючу*. До неї приймаєсь учеників, що скінчили рік *дев'ятий*, а мають відомости *третьої класи шкіл народних висшого або лійського типу*. Ученики сеї класи складають також іспит вступний. Оплата в ній виносить 1 зл. вишсового, а 5 зл. шкільної оплати на піврік. Наколи однак при добрім поступі, таких-же обичаях і пильности отримують в II. півроці увільнене, стає оно правосильне і в висших класах гімназіяльних, як довго ученик добрим поступом, такими-ж обичаями і пильностию на се заслужить.

Добрий поступ в класі приготовляючій увільняє вже від вступного іспиту до I. класи.

Ученики, що не зложили вступного іспиту до I. класи, можуть за згодою Директора перейти до приготовляючої кл.

10. Родичі, опікуни та домові надзирателі повинні в своїм власнім інтересі звідуватись як найчастійше в гімназії про поступ і заховане своїх учеників. В тій цілі постановлені і прилюдно оголошені в гімназії *речинці двонедільних конференцій* (що неділі по кождім 1. і 15. від 10—11. год. рано), на котрих они кожного разу являтьсь та про своїх учеників розпитувати можуть.

11. В кінці повідомляє ся родичів і опікунів об тім, що з початком р. ш. 1896/7 заведені в силу Найвисшої постанови по веїх галицких середних шлолах *мундури*, точно приписані і для веїх однакові, котрі ученики так в школі як і поза школою носити обовязані. Лиш пильних та убогих учеників кл. I. і VIII. може Директор гімназії на сей рік від того обовязкового одягу звільнити. Ученики класи приготовляючої можуть також убиратись в гімназіяльний одяг, однак без ніяких відзнак.

Григорій Цеглиньский,

Директор ц. к. гімназії II.

ХІ. Статистика учеників.

(числа лени в горі по правлі боці означають учеників приватних.)

	К Л Я С А								Разом	
	Приго- товля- юча	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII. VIII.		
І. Число.										
З кінцем р. ш. 1895 було	35	47	37	33	30	27 ¹	28 ¹	29	—	266 ³
З початком р. ш. 1896 вписалось	38	63	42	37	30	29	26	29	24	318
Серед року прибуло	4	—	1	2	2	—	—	2	—	11
Загалом р. ш. 1896 вписалось	42	63	43	39	32	29	26	31	24	329
Між ними було:										
Перейшовших з других шкіл, іменно:										
а) з класи низшої	40	31	1	2	3	3	—	2	—	82
б) повторюючих класу	—	—	—	2	2	—	—	2	—	6
Наново принятих:										
а) своїх з класи низшої	—	29	39	32	25	24	23	23	24	219
б) повторюючих класу	2	3	3	3	2	2	3	4	—	22
Серед року виступило	2	9	5	3	4	5	3	3	1	35
Число учеників з кінцем р. 1896	40	54	38	36	28	24	23	28	23	294
а) між ними було публичних	40	54	38	36	28	24	23	28	23	294
б) " " приватних	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Рід учеників.										
Родом з Перемишля	8	4	3	4	5	1	3	3	1	32
" " повіта перемиського	11	8	11	3	4	6	3	4	2	52
" " других повітів галицьких:	21	42	24	29	19	17	17	21	20	210
3. Народність учеників.										
Руска	40	54	38	36	28	24	23	28	23	294

Пригото- вляюча	К Л Я С А								Разом
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	
Слуги публичні	1	4	2	1	1	2	1	1	15
Зарібники	1	1	—	—	—	1	—	1	8
8. Класифікація учеників з кінцем р. шк. 1896.									
Першу класу з відзначенєм	7	8	2	5	2	2	3	—	33
Першу класу	37	24	25	17	18	13	23	23	210
Поправку в однім предметі	6	5	4	2	—	4	1	—	25
Другу класу	3	1	2	3	4	3	1	—	18
Третю класу	1	—	3	1	—	—	—	—	6
Некласифікованих	—	—	—	—	—	1	—	—	2
Разом	54	38	36	28	24	23	28	23	294
9. Доповнене класифікації з р. 1895.									
Поправляло іспит по фєриях	6	3	3	2	2	1	3	—	22
Поправило	6	2	3	2	2	1	3	—	20
Не поправило	—	1	—	—	—	—	—	—	2
Загальний успіх класифікації з р. 1895:									
Першу класу з відзначенєм	7	3	5	2	2	3	—	—	25
Першу класу	32	29	20	25	20	20	24	—	197
Другу класу	6	4	4	2	4	5	4	—	30
Третю класу	2	1	4	1	1	—	1	—	13
Разом	47	37	33	30	27	28	29	—	265
10. Оплата учеників.									
Цілу оплату шкільну зложило:									
в I. півроці	7	3	5	7	6	8	7	—	83 ¹

в ІІ. півроці	7	2	7	5	8	4	7	8	6	54
Увільнених від оплати шкільної було:										
в І. півроці	—	54	38	33	23	22	18	23	24	235
в ІІ. півроці	33	52	31	31	22	21	17	21	17	245
Оплата шкільна вносила:	зр.	зр.	зр.	зр.	зр.	зр.	зр.	зр.	зр.	зр.
в І. півроці	200	140	60	100	140	140	180	140	—	1100
в ІІ. півроці	35	40	140	100	160	80	140	160	120	975
Разом	235	180	200	200	300	220	320	300	120	2075
Вступні такси вносили	39	63	2·10	8·40	14·70	6·30	4·20	10·50	—	148·20
Датки на прибори науки	—	63	43	39	32	29	26	31	24	287
Разом	39	126	45·10	47·40	46·70	35·30	30·20	41·50	24	435·20
Датки на прибори до забави вносили	15·50	16	11·50	15	13	10·50	11	13·50	7·50	113·50
ІІ. Наука предметів взглядно-обов'язко-										
вих і надобв'язкових:										
Язык польський	40	54	28	26	20	19	20	23	17	247
Каліграфія	—	35	20	—	—	—	—	—	—	55
Рисунки	—	16	11	12	8	9	3	2	—	61
Сьшв	16	38	27	10	11	15	11	12	11	151
Гімнастика	33	39	23	21	17	16	15	3	11	178
Історія краєва	—	—	—	36	28	—	—	28	23	115
Стенографія	—	—	—	—	—	7	6	6	2	21
12. Стипендії.										
Число стипендій	1	2	2	6	2	2	5	2	—	22
Сума стипендій	зр. 90	зр. 400	зр. 190	зр. 700	зр. 200	зр. 257·50	зр. 516	зр. 220	—	зр. 2573·50
13. Одноразові заповоги.										
Учен. корист. з одноразової заповоги	6	6	6	2	3	9	7	15	6	60
Сума розданих заповог	10·60	11·88	21·85	3·83	4·53	8·63	13·63	24·45	7·50	106·90

ХІІ. Клясифікація учеників.

ПРИГОТОВЛЯЮЧА КЛЯСА.

(клясифікованих 39 уч.)

Іван Желеховский	Мирон Давид	Йосиф Пудло
Іван Заблоцкий	Йосиф Давидович	Іван Петрика
Юрій Колодїй	Василь Заблоцкий	Йосиф Сьмішкевич
Юрій Курдяк	Щасний Кадик	Стефан Тураш
Евгеній Боднар	Дмитро Караван	Антін Угрин
Станислав Братуш	Михайло Кіртьо	Семен Федак
Алексей Будиньский	Володимир Когут	Михайло Федецкий
Арсен Волосяньский	Петро Комісар	Адам Федорович
Казимир Гавалевич	Дмитро Кохановский	Михайло Фентон
Антін Гапаяк	Григорій Лацк	Стефан Хотянецкий.
Богдан Гладилович	Мих. Матеушевский	
Стефан Головіньский	Теодор Пасічиньский	

Поправок в однім предметі 3; II. кл. 1; III. кл. 1.

I. К Л Я С А

(клясифікованих 54 уч.)

Ярослав Белкот	Плятон Горницький	Омелян Марчак
Теодор Гоца	Іван Гриньчук	Іван Мащак
Роман Дубляниця	Володимир Іоїян	Іван Правець
Михайло Пащак	Василь Іудз	Евстахій Ренякевич
Михайло Тарчанин	Теодор Закалата	Теоділь Рибачевский
Іван Цапаяк	Михайло Зацьків	Іван Сенечко
Володим. Чайковський	Теодор Засадний	Михайло Сенечко
Мелїтон Антонович	Михайло Заяць	Анатоль Сїнкевич
Василь Банд	Андрей Кадик	Іван Товарницький
Волод. Боднар ст.	Евгеній Клюка	Алексей Фартух
Волод. Боднар мол.	Андрей Кос	Іван Фута
Антін Воробель	Юрій Крупа	Евгеній Цюк
Володимир Воробель	Роман Куціль	Дмитро Ярема
Лука Голейко	Йосиф Лісенкевич	Яким Ярема.
Николай Голейко	Іван Макар	

Поправок в однім предметі 6; II. кл. 3; III. кл. 1.

II. К Л Я С А.

(класифікованих 38 уч.)

Михайло Балаким	Онуфрей Кіцик	Теоділь Прийма
Николай Вовк	Михайло Коваль	Лука Салук
Стефан Жевко	Данило Козаневич	Іван Соловій
Стефан Малиновский	Михайло Кривяк	Іван Стефановский
Мирон Масляник	Олексан. Лисинецкий	Евгеній Тисовский
Михайло Масляник	Онуфрей Малецкий	Іван Тисовский
Володимир Напурко	Андрей Манько	Олександр Трешневский
Николай Цеглинський	Юліян Мащак	
Омелян Вахнянин	Климентій Медицкий	Іван Федевич
Іван Гемба	Антін Момрик	Николай Ціцмірський
Евгеній Дорош	Григорій Потерейко	Емануїл Чесник.

Поправок в однім предметі 5; II. кл. 1.

III. К Л Я С А.

(класифікованих 36 уч.)

Петро Гемба	Володимир Котис	Іван Савіцкий
Стефан Ничай	Семен Круцько	Іван Смолинський
Стефан Антоневич	Теод. Манастирський	Іван Тарасович
Володимир Биневич	Василь Манько	Евстахій Тесля
Володимир Гамрацей	Василь Падох	Лев Федевич
Зенон Горницький	Анатоль Петрик	Михайло Царевич
Ярослав Каршак	Іван Полушинович	Алексан. Цимбалко
Михайло Каушій	Віктор Полянський	Теоділь Чайковський
Ярослав Колтунюк	Володимир Ропіцкий	Петро Юрчак.

Поправок в однім предметі 4; II. кл. 2; III. кл. 3.

IV. К Л Я С А.

(класифікованих 28 уч.)

Іван Кобаса	Андрей Гучко	Николай Паславський
Адам Літинський	Василь Дуткевич	Василь Пік
Ігнатій Павлюх	Евгеній Желеховський	Йосиф Савіцкий
Володим. Петровський	Атаназій Задорецький	Алекс. Чайковський
Андрей Сабат	Евстахій Кульчицкий	Іван Шехович
Антін Борис	Омелян Лусикевич	Климентій Ямінський
Дамян Бориско	Петро Лісний	
Онуфрей Гадзевич	Николай Лопачак	

Поправок в однім предметі 2; II. кл. 3; III. кл. 1.

V. К Л Я С А.

(класифікованих 24 уч.)

Назар Блюй	Йосиф Горницький	Іван Дрималовський
Іван Борило	Леонт. Дзюбінський	Григорій Івановський

Іван Іванчук	Мирон Петрик	Дмитро Серкизов-
Петро Карманський	Теодор Піх	ський
Алексей Котис	Юліян Присташ	Алексан. Тисовський
Йосиф Макаревич	Алексан. Рейнарович	Григор. Фединський
Роман Ольшанський	Михайло Серенько	Александр Цюк.

II. кл. 4.

VI. К Л Я С А.

(класифікованих 23 уч.)

Іван Брик	Дмит. Кашубинський	Василь Пишло
Алексей Малярчик	Михайло Керницький	Александр Танчук
Филип Булик	Александр Колодїй	Йосиф Чайковський
Володимир Вербенець	Віктор Кончило	Стефан Щурко
Йосиф Імитрасевич	Мирослав Лисяк	Михайло Яворський.

Поправок в однім предметі 4; II. кл. 3; 1 ученик призначений до доповнюючого іспиту по фериях.

VII. К Л Я С А.

(класифікованих 28 уч.)

Іван Василик	Осип Кебузинський	Стефан Туна
Михайло Івашко	Іван Ключас	Мирослав Устиянов-
Николай Кліш	Мирон Несторович	ський
Михайло Була	Олександр Паар	Юліян Цюк
Петро Войтович	Денис Ринявець	Анатоль Чичлович
Павло Волосника	Інокентий Рудавський	Іван Шевчик
Осип Грицайко	Петро Савіцький	Роман Шехович
Маріян Захариясевич	Володим. Тисовський	Володимир Шопа
Лев Калинич	Осип Туна	Володисл. Яворський.

Поправок в однім предметі 1; II. кл. 1.

VIII. К Л Я С А.

(класифікованих 23 уч.)

Данило Бздир	Дмитро Ключник	Роман Сембратович
Стефан Борисевич	Володимир Куціль	Іван Скубиш
Іван Ідуля	Андрей Наконечний	Мирон Телен
Стефан Добрянський	Володимир Ольшань-	Михайло Тесля
Михайло Дуркот	ський	Станисл. Федорович
Іван Ільницький	Орест Пасічинський	Леонтий Цюк
Омелян Калинич	Володимир Петрик	Льонін Шехович
Теоділь Кліш	Зенон Пясецький	Володимир Ярема.

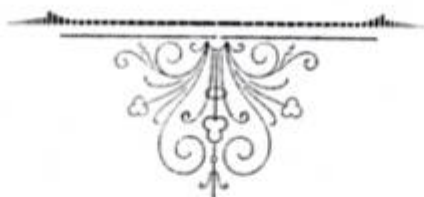
Іспит зрілости в р. 1896.

До іспиту приступило 20 учеників.

Здали:

Стефан Борисевич	Андрей Наконечний	Іван Скубиш
Іван Ідуля	Володимир Ольшань-	Михайло Тесля
Стефан Добрянський	ский	Станисл. Федорович
Михайло Дуркот	Орест Пасічинський	Льонгін Шехович
Дмитро Ключник	Зенон Пясецький	Володимир Ярема.
Володимир Куціль	Роман Сембратович	

2 ученикам дозволено поправити іспит по фєриях з одного предмету; 1. репробований на рік, 1 дозволено задля недуги здавати іспит по фєриях.

Biblioteka

POŁUDNIOWO-WSCHODNIEGO
INSTYTUTU NAUKOWEGO
W PRZEMYSŁU

3424